

Št. 126

**NOVEMBER
2016**

Časopis za brezdomstvo
in sorodna socialna vprašanja

1 EUR

Polovico dobi prodajalec.

Številka prodajalca:

KRALJI ULICE

Odgovorna in izvršna urednica:

Mirjam Gostinčar

Tehnični urednik in oblikovanje:

Chris Hartke

Uredniški odbor:

Bojan Dekleva, Luna Jurančič Šribar, Jean Nikolič

Sodelavci uredništva:

Tomaž Golob, Gregor B. Hann, Jurij Kunaver, Vanja Kurbus,

Barbara Jozelj, Žiga Novak, Monika Buhančič - Biba

Grafična zasnova:

Karlo Medjugorac

Lektoriranje:

Mojca Pipan

Ilustracije:

Janne Karlsson, Janez Kompare, Laura Ličer, Damjan Majkič,

Leah Artist Mihalič, Severa, Tjaša Žurga Žabkar

Fotografiji na ovitku:

Nada Žgank

Tisk:

Tiskarna Vovk

Izdajatelj:

Društvo Kralji ulice ISSN 1854-2654

Cena časopisa v ulični prodaji je 1 EUR.

V primeru pošiljanja časopisa po pošti je cena enega izvoda 2 EUR.

Letna naročnina za organizacije v Sloveniji znaša 24 EUR,
v tujini pa 48 EUR.

Naslov uredništva:

Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana

Telefon: 059 022 503

E-pošta: info@kraljiulice.org

Spletna stran: www.kraljiulice.org

Transakcijski račun za prostovoljne prispevke:

SI56 0510 0801 2105 010 odprt pri ABanki Vipava d. d.

SMS-KOMENTARNICA:

030 323 306

PRAVILA PRODAJE ČASOPISA KRALJI ULICE

Ker želimo, da bi časopis Kralji ulice lahko prodajalo čim več ljudi in da bi dosegel čim širši krog bralcev, je pomembno, da vsi skupaj skrbimo za njegov dober ugled. Ko prodajalci prodajajo časopis Kralji ulice, namreč ne predstavljajo le sebe, pač pa celoten projekt Kralji ulice. Doslej so bili naši prodajalci v javnosti zelo dobro sprejeti in so mnogi kupci pohvalili njihov pristop. Zelo si želimo, da tako ostane tudi v prihodnje, zato prodajalce in prodajalke prosimo, da se držijo spodnjih pravil in tudi svojega občutka o tem, kako časopis Kralji ulice še bolj približati našim bralcem.

1. Časopis prodajam na miren in nevsiljiv način.
2. Drugim prodajalcem časopisa Kralji ulice izkazujem spoštovanje in se zavedam, da imajo ravno tako pravico do prodaje časopisa kot jaz.
3. Z drugimi prodajalci se miroljubno dogovarjam tudi glede lokacije prodaje.
4. Morebitne nesporazume rešujem na miroljuben način.
5. Med prodajanjem časopisa ne uporabljam alkohola in/ali drugih drog.
6. Časopis prodajam po njegovi ceni in kupcev ne zavajam.
7. Med prodajo časopisa ne beračim.
8. Spoštujem odločitev kupca glede nakupa časopisa.
9. Med prodajo imam uradno izkaznico društva na vidnem mestu.

Če se prodajalec ne drži pravil prodaje, je na to najprej opomnjen s strani strokovnega delavca, potem pa lahko začasno ali trajno izgubi pravico do prodaje časopisa Kralji ulice. Prosimo kupce, naj nam v uredništvo sporočijo morebitne kršitve zgornjih pravil! Zbiranje prispevkov za ponatis časopisa ni aktivnost društva, ampak je poskus zavajanja kupcev!

PROJEKT PODPIRAJO:

Mestna občina Ljubljana -- Ministrstvo za zdravje

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti -- FIHO

Od januarja 2007 je časopis Kralji ulice

član mednarodne mreže cestnih časopisov (INSP).

Mnenja avtorjev prispevkov

ne odražajo vselej mnenj uredništva.

Mestna občina
Ljubljana

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ZDRAVJE

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Uvodnik:

UVODNIK O SMRTI, ŽIVLJENJU IN PARTIJI POKRA

foto: osebni arhiv

»Kar naprej ... Vedno pozdravi, ko se vrata odprejo sama od sebe,« me je učila.

»Nikoli ne veš, kdo je prišel.«

In zdaj vedno pozdravim. Nikoli ne veš. Mogoče je pa ravno vstopila ona. Babi.

Ne razmišljam o tem, če verjamem. Ampak pozdravim pa vedno. Kolikšen del našega življenja je pravzaprav smrt? Ali nas opomni nase le takrat, ko umre nekdo od nam dragih, ljudi, ki so nam blizu? Ali pa nas kdaj prebudi sredi noči, v hladnem znoju hipnega prebliska, enkrat bom umrla tudi jaz? Mogoče jo zaznavamo v ljudeh okrog sebe, v tistih, ki umirajo vsak dan po malem. Počasi, a vztrajno. V tistih, ki so se odločili, morda polzavedno, da jim življenje ne more dati nič več drugega kot le smrt.

Morebiti obstaja majcena šansa, da je človekov odnos do smrti mogoče zaznati iz njegovega življenja. Recimo tisti urejeni tip. Ga vidite? Dan za dnem hiti mimo s pogledom strogo uprtim naprej, resnim, zaskrbljenim izrazom na obrazu. Vsak dan, vsako uro, vsako minuto, kot da ga nekaj hudičeveo priganja. Če že ne zlodej, pa vsaj smrt. Nima časa za breznamenske klepete, igranje z otroki ali božanje razigranih kužkov v parku, toliko je treba še postoriti pred ... kot da bo že jutri vsega konec. Vse hitreje, hitreje in hitreje se obrača njegov svet, dokler ga nazadnje z nadsvetlobno hitrostjo ne iztiri iz njegove osi in ga izstrelji v vesolje. V resnici je pomislil na smrt zelo poredko. Nosil je poker face in igral, kot da smrt sploh ne obstaja.

Ali pa tista ženska, ki jo je vsako jutro, ko je hitel v službo, srečeval na istem vogalu. Včasih se je za hipec ustavil, ji ihtavo vrgel kovanček in odbrzel naprej.

Živela je iz dneva v dan. Ure, dneve, leta je že dolgo nazaj nehala preštevati. Že zdavnaj si je nadela poker face. Mogoče je mislila, da jo bo tako preliščila. Smrt. Ne, pravzaprav je zelo poredko pomislila nanjo. Skoraj nikoli.

In potem on. Poseben je, so že, ko je bil majhen, modro prikimavali sosedje. Nikoli ni izbiral utečenih poti, zmeraj je trmasto rinil po svoje. Včasih mu je uspelo, včasih se je hudo zalomilo. A vedno se je pobral, otresel prah s kolen, se nasmehnil in poskusil spet. Po svoje. Nič kaj dosti ni pazil, kaj govori. Povedal je pač, kar si je mislil. Vsakomur in brez izjeme. Da je nesramen, so rekli včasih. Da se ne zna obnašati, so rekli drugič. On pa o drugih ni kaj dosti premišljeval. Je pa pomislil kar velikokrat nanjo. Vsakokrat, ko se je znašel pred velikimi odločitvami. Ker ... vedel je. Zadnja partija se vedno odigra le med teboj in smrtjo. In to z odprtimi kartami.

O partiji pokra pa kdaj drugič. Če bo čas.

Luna J. Šribar

Kazalo:

- 2 UVODNIK
- 3 TO SEM JAZ
- 5 USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE
- 6 GRM IN GROM
- 7 SLIŠANJE GLASOV
- 8 KRIŽARJEVA KOLUMNA
- 9 TATU ZGODBA
- 10 LIKOVNA KOLONIJA ŠTANJEL 2016
- 11 INTERVJU Z MIHO MATULOM
- 12 NEKAJ CESTNIH
- 13 ANEKDOTE IZ PRODAJE
- 14 DOGODKI
- 16 LIKOVNA STRAN
- 17 SOL IN KOPER
- 18 CIRKUŠKE POTI
- 19 GOSTUJOČI KOLUMNIST
- 20 KRALJICA IN KRALJICA
- 21 KRALJEVI RECENZOR
- 24 pOdpiram
- 25 SPREHOD ZA SPOMIN
- 26 SMS-KOMENTARNICA
- 26 IZZA REŠETK
- 27 GIACOMOV FOTO - KOTIČEK
- 28 35 LET KORONARNEGA KLUBA LJUBLJANA
- 29 OGLASNA DESKA
- 29 BREZPLAČNE PRIREDITVE
- 30 RAZVEDRILLO

To sem jaz:

MILORAD

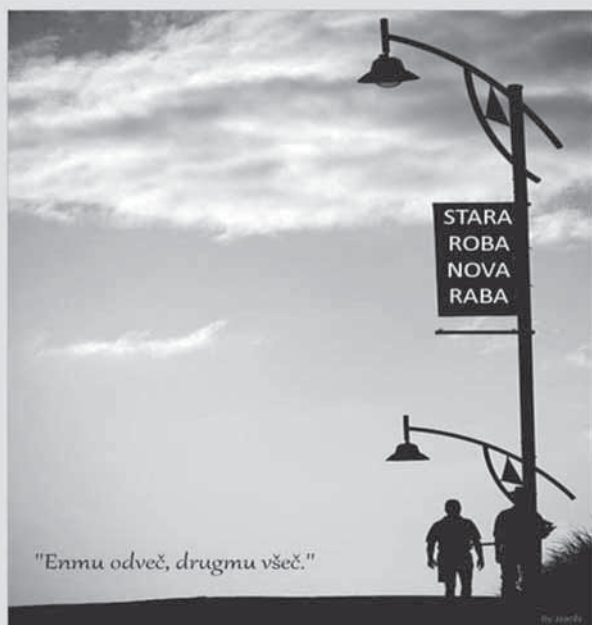

foto: Goran Jačimović

Sem Milorad Adžamović, za prijatelje kar Mičo. Doma sem iz Šabca, v Slovenijo pa sem prišel takoj po ločitvi, skupaj s prijateljem, ki je živel v istem mestu. V Sloveniji je imel prijateljico in me je pač povabil s sabo. Rekel sem si: »Zakaj pa ne?« Po poklicu sem slikopleskar, uspelo mi je zaključiti višjo gradbeno šolo. 20 let sem bil med izbrisanimi, potem pa mi je s pomočjo Kraljev ulice uspelo urediti stalno bivališče, zdravstveno zavarovanje in denarno socialno pomoč. Med stvari, ki me veselijo, zagotovo sodi igranje nogometa in šaha. Pred leti sem bil precej aktiven v malem nogometu, zdaj pa mi zanj že manjka kondicije. V prostorih društva si namesto tega rad privoščim partijo šaha s Poldetom, ki prav tako uživa v tej kraljevski igri. Čeprav mi kronično primanjkuje financ, je najbolj pomembno, da sem živ in zdrav. Tega se enostavno ne da kupiti! Res je tudi, da rad odkrito povem, kar si mislim. Trenutno živim v Tomačevem, življenjski standard pa si izboljšam s prodajo Kraljev. Dokler je dobra volja, se vse da.

ČEPRAV MI KRONIČNO PRIMANJKUJE FINANC, JE NAJBOLJ POMEMBNO, DA SEM ŽIV IN ZDRAV. TEGA SE ENOSTAVNO NE DA KUPITI!

03
KRALJI
ULICE

POSREDOVALNICA RABLJENIH PREDMETOV

STARA ROBA, NOVA RABA.

POLJANSKA C. 14, LJUBLJANA.

Tel.: 059 010 075

www.robaraba.si

Usmerjamo stvari na prave konce.

Pridite, prinesite, odnesite.

Obratujemo vsak dan med 09.00 in 19.00,
ponedeljki med 12.00 in 19.00,
sobote med 09.00 in 14.00.

SKLADIŠČNA RAZPRODAJA

Ul. Milana Majcna 4, Ljubljana.

Tor., sre., čet. med 12.00 in 17.00.

KRALJI
ULICE

STARA ROBA
NOVA RABA

PLACEBO

TEPTAM VSE, KAR JE OKROGLO.
SONCE, LUNA, OKO.
OKO, LUNA, SONCE.
ZA LUNO.
NE RAZUMEM VESOLJA.
MANJKALA SEM PRI TELOVADBI.
MEDTEM SE JE URESNIČILA GROŽNJA.
CELULIT.
CELOTA.
PITNA VODA.
POTRATA OCEANOV.
MINUS SOL.
PLUS.
DELIM MODROST.
MNOŽI SE PESEK.
URA PA MOLČI.
TIK-TAK SO SI IZMISLILI REVEŽI.
BOGATI SO SI IZMISLILI, DA JE BOG.

KARMISS

KAJ? BODI JASEN,
KAM GREMO, ARCHIE?
PISARNE POD NAMI
SO POPLAVLJENE.
TJA, IZGLEDA,
DA SO VSI ZUNAJ.
!?
DOBRODOŠEL,
ŠKODELICO VROČE KAVE?

EMŠO

ČE NE BI TE LJUBILA

ČE BI ZMOGLA,
BI TI REKLA — DA POZABI
NA VSE DNEVE,
NA VSE URE,
NA VSE, KAR TE VEŽE NAME.

TIHO, PRAV POČASI,
IZTRGALA BI IZ SEBE DUŠO,
KO LAGALA BI,
DA NE BOLIŠ ME.

ČE BI ZMOGLA,
BI TI REKLA,
DA ODIDI,
PUSTI ZA SEBOJ VSE LEPO,
VSE — KAR KDAJ OSREČILO JE OBA.

ČE BI ZMOGLA,
ČE BI ZNALA,
ČE IMELA BI POGUM,
STISNILA BI NA »DELETE« — KOT DA NIKOLI NE BI B'LA.

ČE BI ZNALA,
BI VERJELA
V TISTE PRAVLJICE DO KONCA SVOJIH DNI,
NE BI STRGALA VSEH STRUN,
ČE VSE TO NE BI BIL MONSUN,
IN MORJE BI NAJU NAPLAVILO NAZAJ,
ŠE ENKRAT ZNOVA
VSE — OD A DO Ž BI DOŽIVELA.

ČE NE BI TE LJUBILA,
ČE BI SPET UPANJE UBILA,
BREZ NASMEHA,
BREZ SLOVESA
BI ODŠLA.

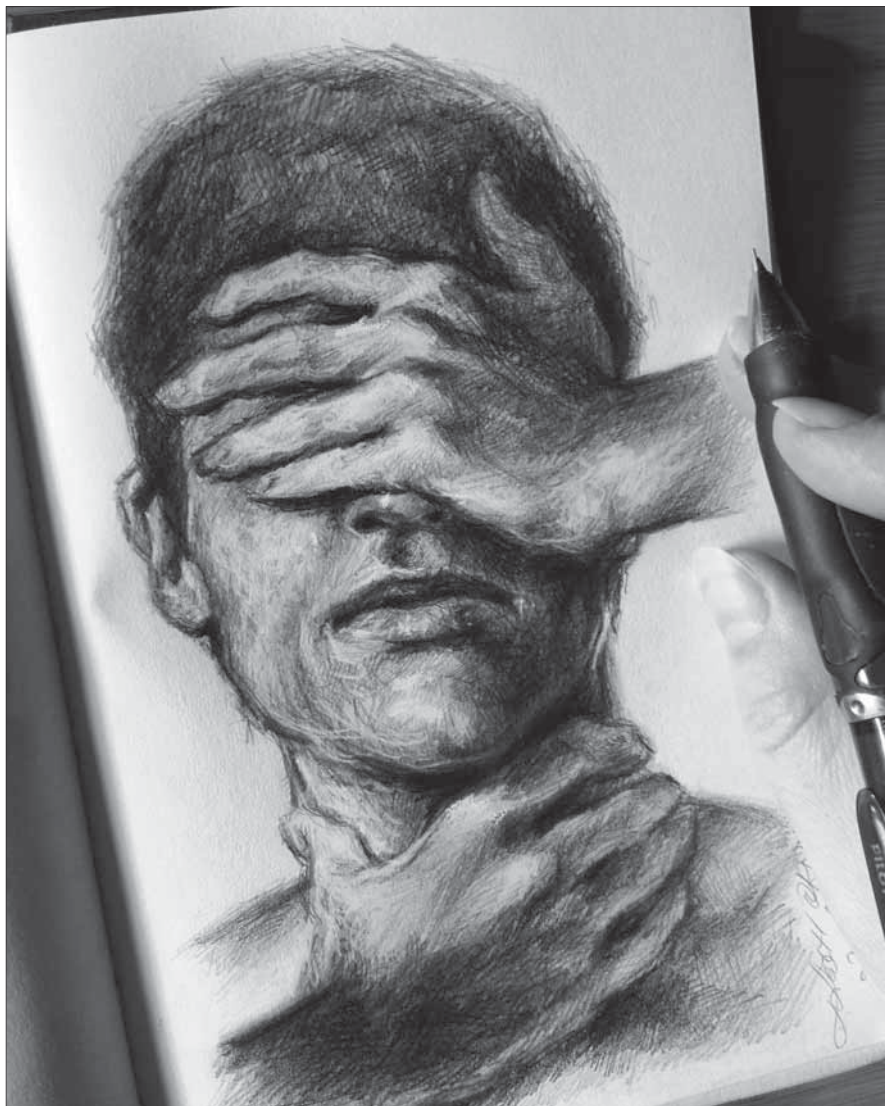
BARBARA KALIŠNIK

USODNA NOČ, KO SEM SPOZNAL BARVO SVOJE DUŠE

ZGODBA V NADALJEVANJIH, 1. DEL

Uredniški komentar: Spoštovani bralci in bralke, na tem mestu vam predstavljamo politično-kulturno grozljivko in resnično zgodbo našega sodelavca Diega. Zgodba se začne nekega petkovega večera v Ljubljani, v njej pa nastopata tudi Kardelj in Janša. Zgodbo, ki ima močno moralno sporočilo, zaradi njene dolžine objavljamo v sedmih nadaljevanjih.

Gledam ulice, gledam vasi, gledam mesta, gledam ljudi, a kjer koli sem, skoraj vsak beži, ne pred mano, tabo, ampak pred sabo. Hočemo dobro, a delamo gorje, taki smo mi ... ljudje. Kot hijene, ki prežijo na svoj plen, kot hijene. Še en petkov večer v Ljubljani. Že nekaj mesecev sem izoliran v svoji sobi. Na zavodu za zaposlovanje nisem bil že pet mesecev, odkar sem izgubil delo v skladišču. Pet mesecev sem doma. Tole postaja resno. Po vsem tem dolgem času ravno danes, ta večer čutim, da je današnji dan nekaj posebnega. Zares posebnega. Zares nenavaden občutek, ki bi ga težko razložil. Igre na PC-ju igram že mesece. Filmov, ki sem jih gledal dneve in dneve, ne štejem več. Koliko jih je bilo? Dvesto? Dvesto petdeset? Še sam ne vem. Zbolel boš, pojdi ven. In res, že sem na Prešercu, ura je ravno odbila deset. Hodim po Stari Ljubljani. Naenkrat me spreleti nenavaden srh, ko zaslišim: »Ti mi boš jebo mater, a?« BAM BAM! Pogledam v smer dretja in zagledam mladega temperamentnega poba v oprijeti Dolce Gabbana majčki, v na novo odprtem lokalu, opazi se, da je na neki substanci. Poln besa razbije flašo na glavi obiskovalca. Eh, ma saj je itak petek in seveda se morajo mladi i žešče zajebani momci spet dokazati pred brhkimi dekletki, ki z nasmeškom na obrazu in juice vodko v roki opazujejo pretep. Preden se brutalnost stopnjuje, na sceni že zagledam policijo. Hm, takih scen se spomnim še iz devetdesetih, morda bo spet tako. Je bilo to tisto, zaradi česar te je spreletaval srh? Hodim naprej, v lokalu na svoji levi zagledam neke znanke, razne ljudi iz filmskega sveta, režiserje, igralce, scenariste, ko mi eden od njih pomaha. Nakažem mu, da se mi mudi, ko na svoji desni v lokalu nasproti zagledam obetavne mlade pisce, literate, razne poete. Kar nekaj jih poznam, a le še pospešim korak. Nedaleč, zagledam tipe, stare trideset in več, v

Leah Artist Mihalic

karirastih črtastih srajcah, ki nosijo razpotegnjene umetne brke, nekateri od njih pa klobuke. Eden se ravno žvali z neko bejbo, ki se potem začne žvaliti z njegovim kolegom. Ne morem verjeti, da tudi tukaj poznam nekaj ljudi. Mahnem jo naprej. Nikoli se nisem našel v nobeni od omenjenih skupin, kar pa se subkultur tiče, sem sčasoma dojel, da na dolgi rok tudi te človeka omejujejo. Leta in leta sem verjel v punk, a zdaj tudi tega ni več. Nenadoma me prime, da bi šel ščekirat, če jo je mali čapac res skupil, a v isti sekundi mi postane jasno, da bom moral spet mimo vseh tistih ljudi. Nenavaden srh postane povsem oprijemljiv. Nasitil si se vsega; mesta, teh ljudi, vseh zamenjanih služb, napačnih žensk, lažnih prijateljev, pa še vedno nisi našel poguma, da bi odšel ... Toda kam? V naslednji sekundi se spomnim, da je

malo naprej lokal, kamor sem zahajal leta nazaj, povrh vsega pa so se verjetno zamenjali tudi obiskovalci. Končno petek, ko bom spoznal nekaj novega, toda ... Vstopim v lokal. Ne morem verjeti, preimenoval se je v Usodo. Hm, kako nenavadno ime ... Usoda. Morebiti prodajo več pijače, ker tako prepričajo kakšno skupino pijandur, da jim je usojeno popiti še kako rundo pri njih, he, he. To me spomne na nekega pijanca, ki je v podhodu Maxija vsak dan nažical za 24 pirov. Rekel je, da mu jih je toliko usojeno spiti, saj ima dan 24 ur. Takrat, pred dolgimi leti mi je bilo to smešno. Zdaj ne več, tip je pod zemljo, ciroza jeter.

Diego Menendez

GRM IN GROM (VAJA IZ ASOCIATIVNE PROZE)

Pri sosedih na S....ski cesti lepih cvetov, vrtičkov, naravnega okolja in dobrih družin, stoji en grm. Šla sem do tega grma, ko se iznenada kot lučko-bučko pokaže sosedov sin po imenu Matiček, ki je tudi že igral v igri Matiček se ženi. Njegova žena Anabela in hčerka Notti sta obrezovali živo mejo z dvema škarjama kot Johnny Depp škarjice in ... ne vem, pozabila sem, ker imam demenco, čeprav imam tako dobra zdravila. Sanjam o žabjem princu. Nekega dne je mimo mojega okna pripeketal 20 konjev, žrebcev in en osel. Njihov mojster je v prošnji sklonil glavo. A babuška in Mica-Maca, ki sta gledali skozi okno hiše, nista imeli usmiljenja, da bi mu dali piti kozarec vode.

Joj, zamočila sem, v tej soseski so odnosi dobri in vsi se imamo radi. Drug drugemu pomagamo, in ... no, za vsakim grmom tiči zajec. George Bush je bil ameriški predsednik. Jaz sem šla v Psihiatrični kliniki Ljubljana scat za en grm, in nekdo, nekakšen ekshibicionist, ki si ga je »metal na roko«, »žljafal« se temu reče, me je gledal. To je bilo že davno. S prijateljico B.T., ki je lepa kot Kleopatra, sva sedeli pri labirintu, brali knjige, tudi midve kako prinesli, in se imeli prav fino. Vendar mi je ta tip pognal toliko strahu v kosti, da si od takrat dalje ne upam več do labirinta. To je sicer najlepši kraj, tam so male smreke in lepi grmi, sponzorirani od Ministrstva za kulturo, Tobačne tovarne in še nekaterih skrbnih ustanov. Mislim, da je bil med njimi tudi MOL ...

No, malce sem zašla, samo ta pesem mi gre po glavi: ... zelene livade s teboj, zeleno ljubim zeleno ... To je povedal en pesnik, poet, ki naj si gre ritko na sonček gret in se dobro imet. Spet me to romanje odnaša, ti hudirja. Imela sem najboljša sosedo, Lini in Mathew-ja, to sta seveda psevdonima, bila sta dobra kot Sting – Gordon Sumner, in sta živela nasproti hiše na cesti, ki sem jo omenila na začetku. Lirika je bila v cvetju najboljša. Pred časom so Lini vprašali, če je po poklicu cvetličarka, dejansko pa je računovodkinja in ima svojo firmo. Zelo me je imela rada. Zdaj se je preselila. V otroštvu je preživela levkemijo. No, veliko grmov je imela lepo oskubljenih doma. Enkrat sta bila z Mathew-jem v gozdu in je šla lulat za grm. In – ti hudirja, ne boste verjeli, dobila je klopa v svoj mali grmiček. Tam, kjer se mlade frklje za ginekologa obrijejo, jaz pa se nočem, ker je grmičevje lepše.

Nekoč sva šla z N. s sivim golfom na Vrhniko tja nekam v en gozdiček, po makadamski cesti v neko osterijo, popila dvojko, vsak dva deci rdečega vina, in se v grmovju med borovnicami ljubila. Oh, naj živi ta svet, Blueberry in Bush, tako se prodaja Izabela Grozdana. Pa naj gre naprej ta »žlahtna komedija«, pa naj igra, saj kaj je še na Zemlji za vse in za naju oba.

Izabela Grozdana

NOTRANJI ODNOS

Diagnoza - Diagnozo paranoidna shizofrenija, ki vključuje tudi slišanje glasov, imam od leta 2007. Za seboj imam izkušnjo kliničnega zdravljenja in samozdravljenja. Prehojena pot me je v življenju naučila spoznanj, ki me zdaj podpirajo.

Odvisnost (ponavljanje vzorcev, klinična nalepka) - Odvisnost v globini doživetja ne obstaja. Je le priprava in uporabna razlaga za nedelovanje. Vsako drugo pojmovanje bi zahtevalo osebno angažiranje, nov osebni odnos, drugačno od mirovanja, ki ne prinaša novosti, vendar je varno v prepoznavanju kar naprej istega – lastne odvisnosti. To pomeni doživljanje nečesa poznane, udobnega, domačega. Prinaša vrsto ugodnosti, stalni izgovor za vse nedelovanje ali izpade. Z zavedanjem, da si dosegel dno, da je vse, kar ni bivanje na robu preživetja, več kot to, kar obstaja, lahko zbereš moč za premik.

Od odvisnosti do odgovornosti - Odgovornost je svobodna izbira. Današnja naravnost sveta omogoča življenje brez odgovornosti. S klinično diagnozo se ti ni treba soočiti s posledicami svojih dejanj. Vendar vodilo »brez odgovornosti« pomeni spiralo v prepad. Zakone lahko prinašaš naokoli, loviš luknje in vodljive ljudi. Z naravo pa ne moreš manipulirati. Ima svoje zakone. Zrelost prehojene poti te pripelje do določenih spoznanj, ki se jih ne da kupiti, ponarediti ali kako drugače zlorabiti. Ne govorim le o bolezni, ampak tudi o praznini, ki jo odvisnost pušča za seboj, in ki zahteva vedno nove dražljaje, da se čutiš vsaj malo živ. O polomljenih ljudeh, ki jih puščaš okoli sebe. Ko se odločiš za spremembo, si se odločil za novo pot v življenju. Vendar mora biti odločitev brezkompromisna. Tu ni polovičarstva. Postane življenjska naravnost, v kateri se boš moral soočiti z vsem, kar si kdaj potlačil in zatajil v sebi.

Prebujajoča se zavest - Da se iztrgaš iz spirale padanja, se mora zgoditi drastičen dogodek ali več manjših dogodkov, ki te iztrgajo iz omame, hipnoze odvisnosti. Ti dogodki se dotaknejo osnovnih temeljev, na katerih je do sedaj bilo zgrajeno tvoje življenje. To je lahko nevarnost izgube partnerja, otrok, službe, stanovanja. Včasih pa je dovolj beseda človeka, ki ga prepoznaš, da mu zaupaš dovolj močno, da veš, da ima njegova beseda namen in težo. Takrat zavedanje predre pajčevino. V tistem trenutku ni prostora za laži, sprenevanje. Glas v tebi je dovolj močan, da se hipnoza prekine.

Zbiranje moči - Moč za spremembo se mora v tebi skoncentrirati za namen preboja. Včasih jo skoncentriraš z opazovanjem sebe in dinamike okolice. Če je prebojna moč v jezi, se lahko zgodi, da padeš, ko čustva zanihajo, v drugo skrajnost. Le-ta pomeni obžalovanje, samoobtoževanje in zanikanje ter s tem vračanje v stare tire. Če je prebojna moč v zavedanju, je to premik na dolgi rok, ki ti da začetni zagon.

Moč zavedanja, ozemljitev - Z močjo zavedanja realnosti stanja, v katerem se nahajaš, v sebi skoncentriraš misel, da si dosegel dno. Misel se materializira. Na spirali brez dna se naredi opna, ki jo prepoznaš kot dno, ki si ga dosegel in globlje ne moreš pasti.

Tesnoba - Tesnoba je občutek, ki se sproži, kadar prihaja do razlike med doživetjem realnosti in dejanskim stanjem, ter hkrati pritisne na temelje tvojega obstoja. Občutek te peha v tesnobo, ob tem ti zmanjkuje zraka, te duši. Duši te iluzija, ki si jo poustvaril v glavi, da bi lažje živel. Realnost je boleča, vendar je bolečina znosna, zahteva pa premike. Ponovno vrednotenje, kaj moraš sprejeti in kaj prevrednotiti

in kdaj je čas, da se umakneš, bo odločalo o tvojem novem življenju. S prevrednotenjem lahko tvegaš svoj obstoj in obstoj svojih otrok v življenju nasploh. Tesnoba ti sporoča, da si na meji preživetja – realno ali iracionalno. Realno pomeni, da te nekdo ogroža in moraš oditi, iracionalno pa, da si v čustveni stiski, ki nima realne osnove, zahteva pa prizemljitev in ponovno vrednotenje situacije. Za soočanje potrebuješ okolje, ki ti daje občutek varnosti.

Odmik od roba - Ko te včasih realnost pribije na realna tla, iz tebe iztisne oblak smiljenja samemu sebi, jeze in nemoči. Takrat ti pomaga pogled na prehojeno pot. Na vso pot, ki si jo prehodili od roba ali od dna. Nova poznanstva, ki jih gojiš, novi odnosi, podpora, ki si jo deležen ali jo deliš. Kar si sam ustvaril. Okviri, skozi katere gledaš na svet, ki si ga pustil za seboj, s sodbami vred. Vse kar ti omogoča življenje, ne le preživetja.

Odvisnost od pomoči - Ena od pasti odvisnosti od odnosov je podpora. Pomagaš lahko le toliko, kot je nekdo pripravljen sprejeti, in ne za ceno spodmikanja njegovih nog. V glavi moraš imeti jasno sliko, do kod sega podpora. Kdaj mu jemlješ moč, ga delaš nemočnega, za ceno lastne moči. Lahko mu stojiš ob strani, vendar je v tem, da je vsak odgovoren za sebe, njegova moč, in tako kot je padal, mora sam nazaj. Iz prehojene poti bo črpal moč za nadaljnje korake.

Zavedanje o izkrivljenosti pogleda na svet - Kadar imaš izkrivljen pogled na svet in ga ne vidiš takšnega, kot je, se ti zgodi realnost. Realnost poskrbi, da vsakič, ko se nek tvoj miselni okvir razsuje, trčiš vanjo. Ob tem imaš priložnost, da odložiš svoje omejujoče okvirje, s sodbami vred, ali pa da se še naprej zaletavaš oz. se realnost zaletava v tebe.

Svete stvari - Sčasoma prideš do tega, da je tvoja slika o svetu oz. doživetje realnosti samo pogled skozi neke omejene okvire doživetja sveta. Z vrednotami kot svojim temeljem si zagotoviš, da ob trku okvir razpade, vrednote pa ostanejo.

Morda - S postavljenimi napačnimi temelji in odmikom od sebe – od tega, kaj mi je pomembno, kdo sem, kam grem in kaj se grem – sem napačne stvari postavljala za svete. Za sveto sem vzela, kar mi je bilo prodano, se dala prepričati, videla racionalnost v svoji odločitvi, čeprav sem znotraj čutila drugače. S superobčutljivostjo navznoter in odnosom navzven, ki vse tre, me je bolel in zmedel že lasten ton, ki je bil zaradi potlačenih čustev zajedljiv, sarkastičen in rezajoč. S tem sem se zaletela v lastne okvire doživetja sebe. Vsak odziv, premik mi je pomenil oviro, zaletavala sem se v lastne okvire, ponovno vrednotila vrednote, ki so temeljile na racionalnosti, smiselnosti in vsemu poznaneemu iz fizičnega sveta. S popolnim zanikanjem vseh ostalih, predvsem pa sebe in svojih občutkov.

Sedaj se skušam slišati. Poizkušam razviti notranji odnos, poslušam vibracije besed in presojam skozi notranji odboj, ki je včasih tudi presoja, kako daleč sem od roba. Učim se od svojih glasov skozi notranje uvide, poizkušam videti notranjo zgodbo. Dovolim si učiti se od vsakega. Lastna jeza na nekaj ali nekoga pa mi pomeni le še nekaj, česar si ne priznam o sebi.

Mojca Nahtigal

BILO JE NEKOČ V LJUBLJANI

V devetdesetih letih prejšnjega stoletja sem se gibal v precej nevarnih krogih. Razlog temu je bil preprost – bil sem odvisen od prepovedanih drog. Sicer se nisem zadrževal na *placih*, znanih po zadrževanju odvisnikov, niti v teh krogih nisem imel veliko prijateljev, vendar se nekaterim neprijetnim situacijam vseeno ni bilo moč izogniti. Ena izmed teh se je zgodila nekega jesenskega večera.

Večinoma sem svoj prosti čas prebijał s svojo punco, katere mama je bila direktorica znane slovenske banke in temu primerno sva morala igrati vlogo »normalnega« para. Svoje potrebe sva zadovoljevala karseda inkognito, brez nepotrebnega pompa in novih poznanstev. V Ljubljani je tiste dni delovala precej znana dilerka, h kateri sva hodila kupovat prah. Pravzaprav je imela zaradi svoje poštenosti – ne boste verjeli, vendar obstajajo tudi pošteni dilerji – cel kup strank. Toliko, da jih je le stežka obvladovala.

Postopek nakupa je bil naslednji; na svojem domačem naslovu je s svojim fantom vodila pravcato trgovino, odprto 24 ur. Telefonski klici niso bili potrebni, saj sta bila venomer doma. Po vstopu v stanovanje je bilo videti precej bizarno situacijo. Dolga vrsta kupcev se je vila od kavča v dnevni sobi, kjer je sedela in poslovala prodajalka, vse do vhodnih vrat. Nejevoljne in neučakane stranke so se drenjale, prepričevale druga drugo, kateri se bolj mudi, preštlevale denar in preračunavale tečaj menjave denarja za blago. V takšnih situacijah se ljudem nisem mogel izogniti, pa tudi ne nikomur lagati, da sem le vikend bojevnik, ki se je oglasil mimogrede. Začuda se policija ni nikoli prikazala. No, vsaj na tej lokaciji ne.

Ker je bilo splošno znano, da ji blaga nikoli ne zmanjka, da je poleg tega kvalitetno in se na kvantiteti ne goljufa, se je informacija hitro širila, to pa je pritegnilo ljudi z vseh vetrov.

Nekega dne sva s punco med zadnjimi stala v vrsti, ko je močno počilo. Vsi smo se ozrli proti vratom, prepričani, da jih je podrla policija. Presenečeni smo ugotovili, da sta vdrla roparja, ki sta bila tako predrzna, da se nista niti zamaskirala. Eden je grozeče vihtel pištolo, drugi nož. Hitro sta smuknila v dnevno sobo in jasno povedala, po kaj sta prišla. Sprva se jima je fant dotične punce želel postaviti po robu, vendar

Mojca Fo

ga je kopito revolverja, ki ga je dobil po nosu, hitro utišalo. Jasno je bilo, da nima smisla ugovarjati, saj sta imela vse potrebne informacije. Vedela sta, da imata lastnika stanovanja vedno pri roki dve plastični vrečki. Ena je bila polna rjavega, druga belega prahu. Poleg tega sta pobasala še kup njunega denarja.

»Gosti« hiše se nismo hoteli izpostavljati, saj sta bila pripravljena uporabiti silo, kar sta nam tudi jasno pokazala.

Ko sta opravila z njima, sta se spravila še na nas. Od vsakega posebej sta pobrala denar in drogo. Sam sem jo dobro odnesel, predvsem zato ker sem stal prav na koncu vrste. Na poti ven sta bila živčna in nista pozorno obrala vseh. Ko sta odnesla pete, jima nihče ni sledil, še manj klical policije. Večina ju je tako ali tako poznala, saj sta se gibala v istih krogih kot večina prisotnih. Tudi njun rop ni bil nič novega. Izkusila ga je večina ljubljanskih dilerjev.

Toda punca, ki sta jo oropala, je imela močno zaledje. Delala je za resno

organizacijo, s katero ni bilo dobro češenj zobati, kar sta izkusila tudi sama. Kolikor mi je znano, se je zgodba končala na sledeči način; približno mesec dni kasneje sta roparja na svojem teritoriju sedela ali stala ob avtu in se pogovarjala. Brez besed se jima je bližala dvojica moških. Ko sta dospela tik pred avto, sta iz rokava potegnili baseball kija in začela po njima udrihati brez milosti. Tisti, ki je stal zunaj, je hitro podlegel udarcem, drugi pa je bil baje trši oreh. Branil se je na vso moč in njegov trud je za kratek čas obrodil sadove, vse dokler ni drugi napadalec prišel na pomoč prvemu in ga s kijem dokončno obvladal. Kolikor sem slišal, sta prejela dobršen del batin in končala na intenzivnem oddelku, kjer sta ostala še vsaj mesec dni in se hranila po slamici. To naj bi bilo opozorilo vsem ostalim, ki bi jim kaj podobnega padlo na misel. Ja, v Ljubljani so se nekoč dogajale tudi tovrstne hollywoodske reči. Na žalost sem drobcen del njih tvoril tudi jaz sam. In potem je bilo ...

TATU ZGODBA

Puščica obrnjena v levo po indijanskem izročilu odganja zlo. Za vsak slučaj sem si tetoviral dve - nikoli se ne ve.

Howdy

foto: MG

foto: MG

09
KRALJI
ULICE

SLOXIT

ZA ŽIVLJENJE V REVŠČINI
NE POTREBUJEMO EVROPE

JURIJ KUNAVER

KRUTA RESNICA

VSE, KAR JE DOBREGA V ŽIVLJENJU, JE:

- NEMORALNO
- NELEGALNO IN
- REDI.

HELENA KOREN

Z MENOJ NEKAJ NI V REDU, ŽENA PRAVI, DA SEM ČEPEC, DRŽAVA ME IMA ZA OSLA,
SEM MAR SPLOH PODOBEN ČLOVEKU?

GREGOR B. HANN

LIKOVNA KOLONIJA ŠTANJEL 2016

Likovnica nisem, risanje mi na sploh ne gre preveč od rok, sem pa zelo ustvarjalna in tako sem se odločila udeležiti likovnega tabora, o katerem je veliko lepega slišati. Priznati moram, da me je bilo, ko sem se vpisala na kolonijo, malce strah, saj je bila to moja prva tovrstna izkušnja.

Prispeli smo pozno popoldne. Namestili so nas po sobah po dva. Sreča je bila na moji strani in dobila sem zelo prijazno in dobro cimro, s katero sva se takoj ujeli, ves čas je bila na telefonu.

Bližala se je ura večerje, ki si jo dobil, če si se odpravil na krajši sprehod po dolini do šole. S polnim trebuščkom je šlo težje, saj je dolina kar naenkrat postala strmina. Z Marielo sva komaj dohitevali Valterja pri vzponu, moč pa nama je dala misel, da bova na hitro porabili kilokalorije, zaužite ob dobri kuhi.

Po večerji smo se zbrali, se drug drugemu predstavili in ob kavici malce pokramljali. Kmalu sem ugotovila, da smo na kupu pravi tiči. Dnevi so minili kot blisk.

V tem času sem izkusila, spoznala in videla veliko lepega. Koncert z irsko glasbo, recitale otrok, točke profesionalnih plesalcev, zanimivih ustvarjalcev in dobrih ljudi. Ni, da ni, na koloniji smo imeli vsega in še več.

Odgovorni so nas vodili po stezah umetnikov, kjer je skoraj vsak lahko pokazal svoj talent.

Imeli smo veliko obiskov. Nekateri so se nam pridružili aktivno, drugi samo z radovednostjo, posebno pa me je presenetila skupina žensk, ki so slikale s peskom. Do takrat še sanjalo se mi ni, da se da iz peska narediti takšne umetnine.

Ker sem po duši in izobrazbi fotografinja, sem pridno pritiskala na sprožilec fotoaparata., vse sem dokumentirala. Nastal je lep kolaž utrinkov, ki bodo šli težko v pozabo. Posebno me je presenetilo, ko sem po naključju po dvajsetih letih srečala znano osebo. Objem po toliko letih je prinesel solze veselja. Skupaj sva veliko doživeli in zdaj vem, zakaj me je vleklo na kolonijo!

Ema Ferenc

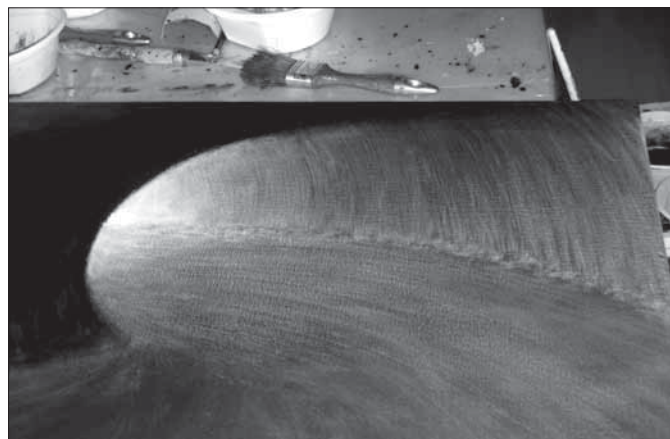

foto: Ema Ferenc

foto: Ema Ferenc

foto: Ema Ferenc

Ob večernem ognju se čas upočasni

Ob večernem ognju se čas upočasni.

Ogenj prinese tišino, mir minevanja, ko se dan poslavlja.

Oči zazrte v žareč ogenj, ki prizemlji, odnese, hipnotizira. Besede niso potrebne.

Rodi se prepuščanje biti v trenutku.

Pristnost besed, deljenje doživetij, ki jih je prinesel dan.

Pridejo solze, smeh, čustva v svojih najlepših, najčistejših oblikah.

Skupaj smo v krogu življenja. V toplini ognja, v toplini, ki jo prinese vsak od nas, v toplini, ki jo oblikujemo skupaj, s tem ko samo smo.

In glasba je tu. Povabi nas v petje in ples, dotik, ki pomiri.

Mojca

INTERVJU Z MIHO MATULOM

Miha Matul je znan ljubljanski obraz, lastnik prijetnega, na obrežju Ljublanice postavljenega gostinskega lokala, ljubitelj morja in potapljanja in še kaj bi se dalo napisati o njem. Mojo pozornost je pritegnil zato, ker ima o vseh stvareh trdno izoblikovano mnenje, bolj ali manj kritično pa tudi pohvalno. Čeprav se v življenju ukvarja z več stvarmi, sem ga prosil za nekaj njegovega časa, da izpeljeva pogovor za naš časopis. Privolil je in me lepe sončne nedelje sprejel v svojem lokalu. Zanimal me je njegov pogled na žal zelo prisotno socialno stisko mnogih ljudi, iz različnih razlogov potisnjenih na rob preživetja, ljudi, ki so postali uporabniki socialnih kuhinj in ki pomoč zase in svoje družine poiščejo v Karitasovih centrih in centrih Rdečega križa. Življenje jih je pahnilo na socialno dno. Nekateri se po pomoč zatečejo in jo tudi dobijo v dnevnem centru KRALJI ULICE (hrana, oblačila, pravna in administrativna pomoč itd.). Na lastno željo pa se lahko po predhodnem uvajanju vključijo tudi v prodajo uličnega časopisa KRALJI ULICE. Nekateri sodelujejo tudi s članki, poezijo, fotografijami.

Ko sem ga povprašal, če je že slišal za društvo Kralji ulice in če pozna aktivnosti, ki jih ta organizira, mi je gospod Matul povedal naslednje:

Vašega dela v samem centru ne poznam toliko, vaše prodajalce pa srečujem po mestnih ulicah in pred trgovinami. Večkrat jim namenim nekaj kovancev, ponavadi enkrat mesečno kupim izvod vašega časopisa. Nekateri so denarja zelo veseli in hvaležni, drugi spet ne. Imam pa tudi negativne izkušnje z nekaj prodajalci v svoji bližini, to je okoli kliničnega centra. Za nekatere takoj ugotovim, da najverjetneje potrebujejo denar za nakup droge, pa tudi njihov odziv na včasih morda manjše število kovancev je karseda nesramen, včasih naravnost žaljiv. Videvam jih že kar nekaj časa. Verjetno mečejo slabo luč na ime Kralji ulice. Z ostalimi nimam slabih izkušenj, saj so tam, kamor zahajam, večinoma vsi prijazni in nevsiljivi.

Kakšen pa je vaš pogled na splošno socialno situacijo pri nas in ali bi imeli kak predlog za zmanjšanje le- te na področju Ljubljane ali na državni ravni?

Najprej naj povem, da si ljudje preveč zatiskamo oči pred tem, dogaja se na primer, da ljudi mečejo iz stanovanj, ker pač ne zmorejo redno plačevati položnic, bodisi zaradi premajhnih dohodkov bodisi zaradi slabših družinskih razmer, tudi tragedij. Takšnih primerov je čedalje več in to se v državi ne bi smelo dogajati! Na kratko povedano, srednjega sloja praktično ni več!

Kaj pa mislite o ljudeh, ki imajo o naših prodajalcih slabo mnenje?

Upam, da takih ljudi ni dosti. To so pač ljudje z ozkimi pogledi na to, ki ne poznajo in se tudi ne potrudijo spoznati ozadja prodajalcev, ne poznajo njihovih življenjskih zgodb in to delo po krivici stigmatizirajo. Je pa tudi res, da nekateri status vašega prodajalca izkoriščajo, da lažje pridejo do droge, alkohola ... Oboje je v naši družbi prisotno v precejšnji meri in žal so mnogi zašli na ta pota. Upam, da je med vašimi prodajalci takih zelo malo, in želim, da ljudje zaradi takih posameznikov ne bi negativno gledali na ostale. Osebo drog ali alkoholizma nisem nikoli povezoval z dejavnostmi vašega društva. Na ulično prodajo ne gledam kot na vrsto beračenja, tega ne

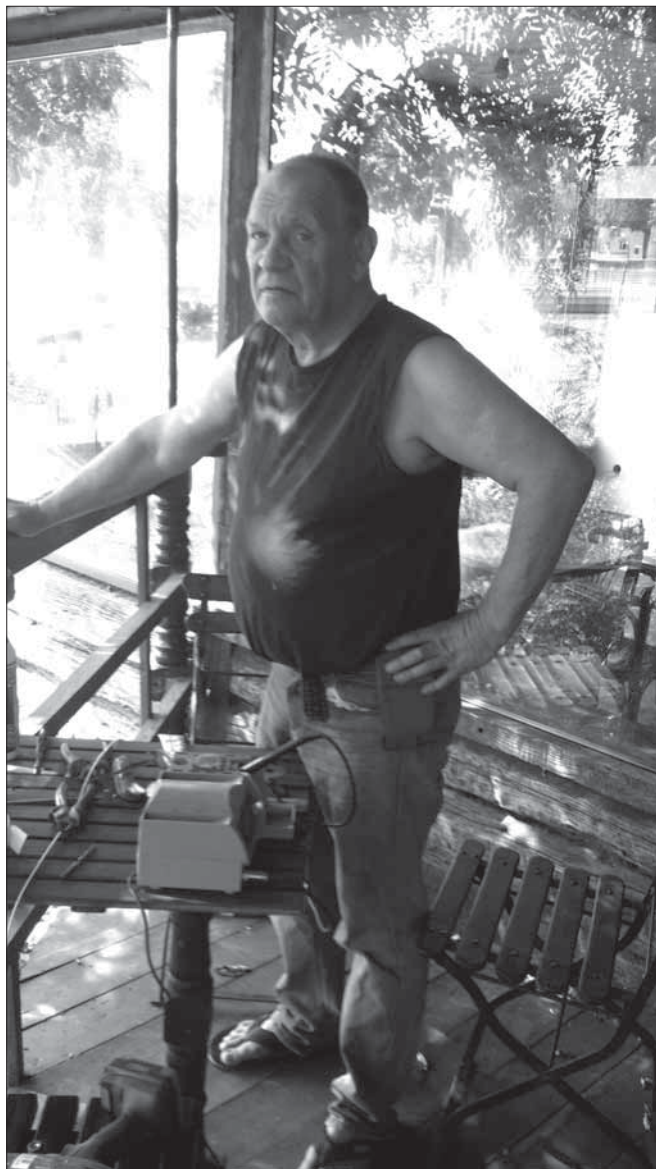

foto: Dušan Marovič

bi smeli povezovati ali celo enačiti z osebami, ki dejansko beračijo po ljubljanskih ulicah. Nikakor! Podpiram vašo pomoč potrebnim, slišal sem tudi za vašo nogometno ekipo in celo to, da ustanavljate žensko ekipo v malem nogometu.

Kaj pa brezdomstvo? In pomoč, ki je na voljo?

Brezdomstvo je prisotno po vsem svetu. Z njim se ukvarja veliko nevladnih organizacij, ljudje se trudijo pomagati, v Ljubljani imamo npr. prostore za brezdomne, kjer se lahko brezplačno umijejo, preoblečejo, operejo perilo, se ostrižejo. Tople obroke dobijo na Poljanski cesti, pod Kongresnim trgom (Vincencijeva zveza dobrote – op. pisca), kuhinja Pod strehco na Zaloški cesti pa tudi vaše društvo in še kdo. Na tem se dela veliko, žal pa premalo na tem, da bi se preprečila revščina. Za konec bi podal še osebno sporočilo ljudem, ki se srečujejo z brezdomnimi na ulicah in v parkih. Premislite, preden obsojate, nihče od teh ljudi si takšnega življenja ni izbral sam. Verjetno si je večina drugače predstavljala življenje v samostojni državi.

S to mislijo sva končala pogovor. Hvala gospodu Mihi Matulu za njegov čas in misli o tej temi.

Intervju pripravil Dušan Marovič

NEK AJ

cestnih

TISTI

Tistim, ki ne razumejo, se ne da pojasniti
Tistim, ki razumejo, pa ni treba
Tisti, ki ne razumejo, ne razumejo, da ne živijo
Tisti, ki razumejo, pa vedo, da se ne da živeti brez smisla
Tisti, ki ne razumejo, pravijo, da je življenje lepo
Tisti, ki razumejo, pa pravijo, da bi bilo vredno živeti, če bi bilo možno
Tisti, ki ne razumejo, ne razumejo, da ne živijo
Tisti, ki razumejo, pa razumejo, da ne živijo
Tisti, ki ne razumejo, se hranijo z nesmislom, bedo in balastom
Tisti, ki razumejo, pa so lačni smisla, vrednega in zadovoljivega
Tisti, ki ne razumejo, ustvarjajo, ponujajo bedo, smisel, balast, probleme
Tisti, ki razumejo, pa bi radi ustvarjali, ponujali smisel, koristne vrednote, zadovoljstvo
Tisti, ki ne razumejo, pravijo, da bi radi rešili mnoge probleme
Tisti, ki razumejo, pa pravijo, da bi radi odpravili mnoge probleme ali vsaj katerega
Tisti, ki ne razumejo, hočejo pametne ljudi okoli sebe
Tisti, ki razumejo, pa nočejo okoli sebe pametnih, ki bi jim pametovali
Tisti, ki ne razumejo, postavljajo odvečna vprašanja in želijo pametne odgovore
Tisti, ki razumejo, pa postavljajo koristna vprašanja in iščejo, ponujajo smiselne, koristne, vredne in logične odgovore

AM1

KDO IGRA BOGA

Črni, beli, rjavi, veliki, majhni, bolani, zdravi, vsi smo ljudje. Tako revni kot bogati.

Kdo služi na račun revežev?

Marsikdo! Na račun preganjanih in preplašenih!

Selitve narodov smo že videli. Ali ima človek pravico zapustiti domovino, da si reši življenje? Mislim, da ja. Pa kdo ima potem profit v vojni? Ali je človek – povprečen državljani tega sveta – udeležen pri dobičku, ki ga prinese vojna vihra?

Kdo določa, ali bo vojna in kdaj?

Mislim, da je v tem pogledu povprečen državljani tarča neke velike natege.

Jedro te velike natege pa sta pohlep in stara človekova navada, da bi se rad igral boga.

Kavica

POGREB

Žicam za pogreb,
prijatelj je umrl,
ko je odhajal, me je prosil
za pločevinko piva,
pa tudi kakšen čik prišel bi prav,
drugače bo težko umrl,
na onem svetu ne bo našel mira,
za nekaj dimov vse bo zaigral.

Naj lučko mu prižgem,
ko v zemlji bo počival,
pa kakšen cvet naj mu utrgam na livadi,
kako rad imel je to življenje,
s humorjem sprejemal je težave,
v mrzlih dneh sanjarila sva o pomladi.

Ne bo me več preklinjal in se mi smejal,
mrz in lakoto sva družno premagovala,
ne bova več po parkih drgnila klopi,
kaj vse bi dal, da skupaj bi ostala.

Žicam za prijatelje, ki so odšli,
brez pozdrava zbežali so v nebo,
še njim prižgal bom eno svečko,
da jih v grozljivih nočeh ne bo strah.
Naj vedo, pogrešam jih, mi je hudo!

Ko sam se bom oziral za oblaki,
prijateljem izdal bom skrito željo,
naj mi še enkrat tisto milo pesem
zapojo,
pod starim hrastom me zagrebejo.

Katarina Kalaba

PREDPRAŽNIK IN ODEJA

Moje sonce kokečira z lupjo.
Mislim si, da bo sončna krema dovolj.
Nimažem samo obrvi,
ker nimam za salamo.
Moj veganski ego si želi odrešitve.
Počasi potunkam prste na nogah.
Nohtov nič več ne lakiram.
Razen ko nekdo posodi kladivo.
Srp?
Storž na storž za mlete užitke.
Preprosto kot pijani duhovnik.
Jutri naročim kar jabolčni sok.
100 %.

Karmiss

MOJ DELOVNI DAN

Dan za dnem
od ponedeljka do petka
ob isti uri
na istem mestu
na isti stezici
na istem križišču.

Semafor zažari
zelena in rdeča
v mene se ozrejo oči
znanih in neznanih ljudi

Avti drvijo
vsem se mudi
vsak s svojimi skrbmi
se za življenje bori.

Ko rdeča luč zagori,
takrat - korak za korakom
se meni mudi.

Kolona vozil
se počasi premika
vozniki,
vsem vam
srečno in varno
vožnjo želim.

Vsem in vsakemu
ki revijo Kralja kupi, - hvala -
v meni
prebudijo se upi,
da so ljudje,
ki majo dušo in srce.

Mirjam Gobec

SVETLOBA V TEMI

Dnevi minevajo, minejo leta, moje misli so pri tebi, čeprav se zdi da si na drugem koncu sveta. Dnevi so sivi, dnevi so dolgi, slišijo se samo kriki drugih. Sekunda je minuta, minuta ura, ura je dan, v temni celici ostal sem sam. Samo misel nate mi daje moči, ti si moja svetloba v noči! Vem, da nisva sama!

S. V.

ANEKDOTE IZ PRODAJE

SLAB SPOMIN

Med prodajanjem časopisa je k meni pristopila mična dama in me vprašala: »Koliko stane izvod?« Odgovoril sem: »En evro, gospa,« nakar je vzrojila: »Ti bom dala gospo!« Začuden sem jo pogledal, pravzaprav sem ostal brez besed. »A se me ne spomniš?! Žabk?« Končno se mi je le posvetilo, prepoznal sem namreč svoje prvo dekle, ki ga nisem videl več kot 20 let. Malce sva še pokramljala, potem se je poslovila z izvodom časopisa v roki.

Andrej Pugelj

NEZNANI DOBROTNIK

Zadnjič sem prodajal na svojem stalnem mestu v Tivoliju. Ko sem prešteval dnevni zaslužek, sem mapo s časopisi odložil na parkomat, kamor sem ta čas gledal s hrbtom. Ko pa sem se končno obrnil, da bi mapo spet vzel v roke, sem na njej zagledal nekaj kovancev, za katere sploh ne vem, kdo mi jih je dal. Kdor koli je že bil, se mu lepo zahvaljujem ...

A. G.

KOMPLIMENT

Kralje sem prodajal na svojem stalnem prodajnem mestu, kjer gre mimo precejšnje število raznoraznih ljudi. Tako je mimo prineslo neko gospodično, ki sem jo lepo pozdravil in ji podobno kot vsem doslej ponudil Kralje. Gospodična me je lepo pogledala, rekla: »Samo trenutek,« in se, ko je uredila svoje stvari, spet obrnila k meni. V roko mi je stisnila 10 €, češ da sem za Kralja ulice prav lepo urejen. Z denarjem, še bolj pa s komplimentom, mi je naravnost polepsala dan.

Rok

NEPRIJETNA RESNICA

Prejšnji mesec sem prodajal pri Polikliniki in gospa me je vprašala, zakaj prodajam Kralje in zakaj namesto tega raje ne delam. Problem je v tem, da se mi obeta arest, ki bo trajal 9 mesecev, in zato mi, dokler ne odslužim kazni, ne preostane nič drugega. Trenutno sem v podobnem položaju, kot da bi bil že v zaporu. Službe za določen čas meseca ali dveh ne bi dobil, zato komaj čakam, da odslužim kazen. Šele ko bom prišel iz zapora, bom spet lahko zaživel kot človek. Gospa mi je za odkritosrčen odgovor namenila bankovec za 10 €.

J. D.

»ŠTUDENTSKO« DELO

Sem študentka socialnega dela, trenutno brez študentskega statusa in zaposlitve med letom pisanja diplomskega dela. Med prodajo časopisa Kralji ulice mi je kar nekaj ljudi, bolj ali manj posredno, predalo sporočilo ali pa name naslovilo vprašanje, če me ni škoda za opravljanje takšnega dela. O tem vprašanju razmišljam in ga raziskujem skozi verbalno in neverbalno komunikacijo preko stika z ljudmi, s katerimi se srečujem. Problematika brezposelnosti in revščine mladih kritično narašča, zato se moramo znajti na najrazličnejše načine. Ne čutim, da bi me bilo škoda ali da

je takšno delo tako zelo drugačno od drugega, kadar govorimo o vrednostnem sistemu. O tem je izjemno lepo spregovorila oseba, ki se je za trenutek ustavila in mi podala ljubeče sporočilo, ki se me je zelo dotaknilo: »Nikoli naj te ne bo sram. Krono nosiš v srcu, ne na glavi.« Srečo, učenje, rast in dobrobit razumem izven okvirjev bogastva. Dokler imam delo, ki mi daje možnost biti med ljudmi, podariti in prejeti nasmehe ali prijazno besedo, imam ogromno. Prodajanje Kraljev doživljam kot pomembno osebno izkušnjo, glede katere sem prepričana, da mi bo ponudila tudi dragoceno odnosno dimenzijo pri strokovnem delu. Vse to mi daje v življenju dodatno vrednost. Prodaja Kraljev mi odpira prostor za spoznavanje sebe, drugih in sveta. Ljudje, s katerimi se srečujem, me učijo o sebi, o interakcijah in o življenju. Hvala.

Teja

DEKLE V MODREM

Zadnji sončni žarki osvetljujejo yhod v Hofer blizu urgence. Hlad oktobrskega večera se počasi, a zanesljivo plazi v kosti. Zdravniško osebje ima pavzo. Poplava modrine. Razposajene, zgovorne, nasmejane mladenke v modrem. Iskreno povedano: pravi balzam za oči in dušo. Četita pomanjkljivo oblečenih, in po mojem mnenju malce premraženih brhkkih teles začne počasi vstopati v trgovino. Kurja polt pod najlonkami. Seksi. Mislim si: »Če so poredne one, sem lahko tudi jaz!« Preblisk - Lačni Franz in že začnem v svojem slogu mrmrati: »Ja, še danes me zanima, če so medicinske sestre spodaj res brez, la - la - la - la - la - la...čisto joj!« Nasmejim se samemu sebi, mladenke pa stopijo v trgovino. Zmoti me telefon in zapletem se v dolg pogovor. Mladenke izstopajo, pri meni pa se ustavi brhka črnolaska, mi potegne Kralja iz rok, plača 2 € ter mi prišepne: »Sem Štajekka. Jaz jih začnkrat še imam, za drugo pa ne vem.«

Tomazenator

OBRAČUNALI SMO! - ŠESTA DRAŽBA POSREDOVALNICE RABLJENIH PREDMETOV

STARA NOVA
ROBA
A

014
KRALJI
ULICE

Tudi letos smo v Stari robi, novi rabi pripravili tradicionalno dražbo Obračun opoldne, in sicer že šesto po vrsti. Vsi predmeti, ki smo jih skrbno zbirali celo leto, so bili podarjeni s strani vas, podpornikov. Na voljo so bile starine, vintage nostalgija, retro šik ter športna oblačila naših vrhunskih športnikov in športnic. Kakopak, hvala vsem še enkrat. Vsakoletno dražbo pripravljamo, da pridobimo sredstva za delovanje svojega projekta socialne ekonomije, in smo izkupička vsekakor veseli. Zadovoljni smo bili tudi z vzdušjem, ki je vel na levem bregu Ljubljane, saj je bila Hiša Športa, kjer smo si »izposodili« dražbeni prostor, polna obiskovalcev. Morda je manjkal še kakšen pravi kupec ali dva, toda navsezadnje je najbolj važno, da smo se zabavali in ob tem tudi nekaj »zaslužili«.

Še nekaj kot zanimivost; Obračun opoldne je verjetno edina dražba v Sloveniji, kjer se stvari prodajajo tudi pod izklicno ceno. Te so postavljene precej nižje od realne vrednosti, kar se za dražbo tudi spodobi. Gre skoraj za razprodajo, ne pa dražbo. Letos je bilo opaziti, da zbrani niso imeli ravno preveč

posluha za humanitarne dejavnosti. V kar nekaj primerih se je namreč zgodilo, da jih je bolj zanimal čim cenejši nakup kot pa izkazovanje podpore projektu. Tako slike, katere izklicna cena je bila petkrat nižja od realne vrednosti, pa zanjo ni bilo zanimanja, nismo prodali niti za izklicno ceno. Zbiratelj, ki jo je kupil, se je na dnevniku komercialne televizije nato javno pohvalil, kako poceni jo je dobil na »Kraljih«. Zakaj to pišem? Ker bi želel opozoriti družbo, da 5 ali 10 evrov v naših življenjih nima velikega pomena (razen takrat, ko jih nimaš) in da ne gre le zame, temveč za nas. Bo monetarni sistem, v katerem večina ljudi bolj ali manj živetari, našo družbo dokončno introvertiral? Ne pravim, da moramo svoje razdajati. Pravim le, da si neke situacije zaslužijo več vaše/naše pozornosti, vašega časa ali denarja (o tem seveda odločate sami), predvsem ko je cilj le-teh skupno dobro. Če želite biti na tekočem z našimi dejavnostmi, vas vabimo, da nas ujamete na spletnem naslovu www.robaraba.si ali na Facebook profilu PRP, Stara roba – nova raba.

Jean Nikolić

foto: Luna J. Šribar, Damjana Kolenc

foto: Luna J. Šribar

ZMAGA SLOVAŠKE ... UPS ... SLOVENIJE!!!

Največja privlačnost naše države je ravno v njeni majhnosti, ki pa je občasno tudi velika ovira, saj nas v tujih krogih dostikrat zamenjujejo z ostalimi, večjimi državami. Tako izgubljam na lastni identiteti, da pa se to ne zgodi prevečkrat, poskrbijo kar naši športniki, ki Sloveniji s svojimi dosežki odpirajo vrata v svet prepoznavnosti. Marsikateri tujec je bil pred dvobojem reprezentanc Slovenije in Slovaške verjetno zmeden, saj je mislil, da gre to za eno isto državo, zato je zmaga nad našimi »soimenjaki« še toliko slajša. Vsem smo pokazali, kdo je gospodar na slovenskih tleh!

Tekma, ki je nase opozorila že z »afero Kampl«, je bila zelo zanimiva od prve pa vse do zadnje minute. Slovenski nogometaši so ves čas igrali na vso moč in Slovacom dopuščali le malo prostora. Že v 9. minuti je zapretel Valter Birsa, ki pa na koncu ni uspel priti do zaključnega strela. Po prevladi Slovencev so bili za naš gol nevarni tudi gostje, vendar je Jan Oblak z mojstrskim posredovanjem ohranil svojo mrežo nedotaknjeno. V zadnjih minutah prvega polčasa je do skoraj čistega strela po predložitvi Bojana Jokiča prišel Roman Bezjak, vendar je Slovake tokrat rešila prečka.

Na začetku drugega polčasa smo nekaj minut spremljali nekoliko zaspano igro, saj si nogometaši niti na eni niti na drugi strani niso ustvarjali lepih priložnosti za gol. Takrat pa je na vrsto prišel slovenski selektor Srečko Katanec s svojim adutom s klopi. V igro je poslal nogometaša, ki mu stoženska zelenica ni ravno tuja, igralca ljubljanske Olimpije Roka Kronavetra. Slednji je komaj minuto po vstopu po slalomskem vložku J. Iličiča in točni podaji z natančnim strelom ukanil

foto: S. P.

slovaškega čuvaja mreže in Slovenijo popeljal v tako zeleno vodstvo. Stožice, ki so bile lepo napolnjene, saj si je tekmo ogledalo skoraj 11.000 nogometnih sladokuscev, so padle v ekstazo, skupinsko pa so se zadetka veselili tudi nogometaši. Ko smo že vsi mislili, da je vsega konec, nas je v zмотo ponovno postavil R. Kronaveter, ki mu je na žalost zmanjkalo nekoliko zbranosti. Čisto samega ga je pred golom čakal kdo drug kot dobro razpoloženi Jojo, vendar do realizacije ni prišlo. Spektakel se je tako končal z izidom 1 : 0 v korist Slovenije, kar pomeni, da smo korak bližje uvrstitvi na mondial leta 2018! Kralji se organizatorjem zahvaljujemo za velikodušnost in držimo pesti za slovensko nogometno reprezentanco tudi na prihodnjih tekmah!

S. P.

015
KRALJI
ULICE

VSI LAHKO PLEŠEMO!

V novonastali soseski Polje III je Javni stanovanjski sklad Mestne občine Ljubljana kar nekaj stanovanj opremil in prilagodil tako, da so primerna za bivanje ljudi na invalidskih vozičkih, zato v naselju zelo pogosto srečaš nekoga na vozičku. Da bi premagali stereotipe in o tej temi spregovorili tudi v našem skupnostnem prostoru Točka, smo s stanovalcem soseske, kot idejnim vodjem tega dogodka, v goste povabili plesalce Plesnega kluba Zebra, prvega plesnega kluba, ki orje ledino na področju plesa gibalno oviranih. Predstavili so se plesalci na invalidskih vozičkih, ki s svojimi hodečimi plesnimi partnerji zaplešejo bodisi standardne bodisi latinskoameriške plesne. Občinstvo je bilo navdušeno, marsikdo pa tudi prijetno presenečen. Po končanem plesnem nastopu so predstavili različne invalidske vozičke, na kolesčkih katerih so se gledalci lahko tudi sami zavrteli. Ena izmed gledalk je povedala: »Lepo, da so nam invalidi pokazali, da se kljub svojim fizičnim omejitvam ne pustijo omejevati, in pokazali svojo strast do plesa. Z veseljem smo se skupaj ogreli, zaplesali, si ogledali njihove točke in potem se še preizkusili v vožnji s profesionalnimi plesnimi vozički. Zanimivo, nepozabno doživetje. Super in hvala vsem udeleženi v organizaciji.« Otroci so bili nad doživetjem navdušeni ter dodali, da kaj vse se da početi, četudi si na vozičku.

Hana

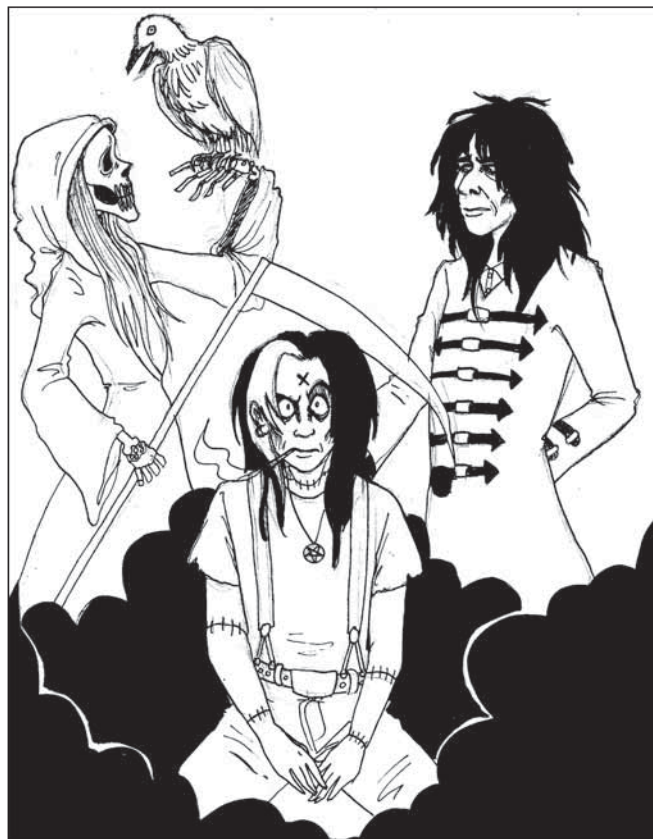
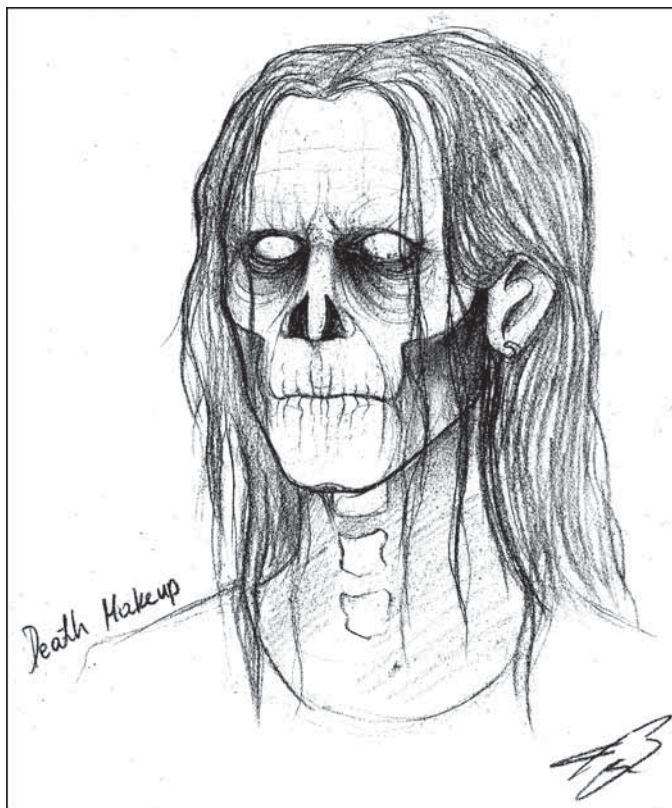

foto: Kristina Bezjak

Likovna stran:

ALEX DORIAN RIPPER

016
KRALJI
ULICE

Ali obstaja življenje po smrti? Mogoče da, a mene zdajle bolj zanima, ali obstaja pred smrtjo. In tale smrt, je živa ali ne? Sem jaz živ ali mrtev? Kaj imam od enega in kaj od drugega? Je bolje biti na strani smrti ali se boriti proti njej?

Bojan Dekleva

foto: osebni arhiv

Sol in Koper:

INTERPOGLED Z ŽANIN ČOPI

monika.buhancic@kraljiulice.org

Pozdravljena. Kako bi se na kratko predstavila bralcem in bralkam?

Sem sivolasa socialna delavka, vedno v najboljših letih, z najboljšimi nameni in veliko volje, z malo manj energije, a še vedno dovolj, da si upam ... do neke.

Kje si zaposlena in kakšno je tvoje delo?

Sem strokovna vodja v Društvu SVIT Koper. Moje delo je sestavljeno iz neprivilčne (a potrebne) administracije in mnogo bolj prijetnega dela z ljudmi. Gre za zmes strokovnega in razumsko-čustvenega dela z uporabniki prepovedanih (in tudi dovoljenih) drog ter posledično dela s svojci in institucijami, s katerimi sodelujemo v okviru svojega dela.

Dva meseca si izvajala projekt »Kako preživeti z DSP?«. Do kakšnih ugotovitev si prišla?

To je ena od izkušenj, ki je ne bom pozabila. Prišla sem do zaključka, da tega nikomur ne privoščim. Izkušnja je stresna in za človeka ponižujoča. Ne bi si smeli zatiskati oči pred dejstvom, da se s tem denarjem, z višino denarne socialne pomoči, ne da preživeti. Ljudi, ki jim to uspe, bi morali za nagrado nekje zaposliti že zato, ker imajo sposobnost, da znajo preživeti s to vsoto, za katero morajo biti celo hvaležni, da jo dobijo.

Naj bom nazorna: plačala sem elektriko, vodo, najemnino, stroške Telemacha in Simobila. Prvi mesec mi je ostalo 0,84 €, drugi mesec pa 53,01 €. Brez hrane, pijače ali česar koli drugega. Stroške komunale je poravnal prijazen mladenič. Je treba še kaj dodati? Aja – morda še to: drugi mesec sem 25. v mesecu dvignila 280 € in čez 10 dni, 4. v naslednjem mesecu, mi je ostalo še 53,01 € – tako da ... kako pričakati 21. v mesecu, ko bo nakazano naslednjih 280 €?! Kar se mene tiče, katastrofa! In neverjetno! Pa saj se temu časovnemu obdobju sploh ne more reči življenje, pač pa životarjenje! In nekateri ljudje mislijo, da je to OK.

Kak nasvet za pristojno ministrstvo in vse tiste, ki sodelujejo pri sooblikovanju zakonodaje na področju socialnih prejemkov?

... nisem prepričana, da bi kar koli pomagalo. Bi bilo pa fajn, če bi si pristojni, na različnih delovnih mestih in odločitvenih postojankah, pristojnih za te ali one zadeve (npr. Ministrstvo za finance in različni delodajalci!), privoščili tovrstno izkušnjo – morda bi potem

lažje in predvsem drugače razmišljali ter odločali in vodili politike zaposlovanja. Niti slučajno nisem tista, ki bi podpirala dodeljevanje DSP kar vseh, sem pa za to, da se ljudem omogoči delo za spodobno plačilo in s tem dostojno življenje. Za tiste, ki zaradi različnih tehtnih razlogov ne morejo delati, bi morala biti DSP v taki višini, da bi jim zagotavljala normalno preživetje. Verjetno na zgoraj omenjenih delovnih mestih niso vsi enaki, domnevam, da marsikdo razume položaj malega človeka, bilo pa bi prijetneje, če bi stvari sistemsko drugače delovale. Za to je treba precej več kot le razumevanje ...

In če se vrnem na prej omenjeno idejo poizkusov preživetja z DSP, ni treba biti posebej bister, da ugotoviš, da se ne da. Na ta način se namreč ustvari začarani krog nemoči: ne morem plačati računov, ne morem kupiti hrane, ne morem jutraj vstati, ker nimam za kaj, ne zmorem nasmeha, ker ga ne zmorem in ker ga nimam komu nameniti, ne morem se premakniti, ker sem razočaran nad sabo, ker me je sram, ker sem žalosten, ker, ker ... če to predolgo traja, nimam več ničesar, predvsem pa ne dostojanstva. Da smo si na jasnem – to se dogaja tudi ljudem, ki so še »včeraj« delali in se počutili varne, in ne le brezdomnim ali odvisnim.

Kako doživljaš brezdomne, odvisnike?

Tvoj pogled na odvisnost?

Predvsem jih zelo doživljam. Vsak dan vsaj 8 ur. Zelo intenzivno. In kakor me znajo jeziti, me znajo tudi razveseliti, in kakor jih kdaj težko razumem, jih po drugi strani zelo dobro razumem. So običajni ljudje s težavami, ki imajo kako težavo več od ostalih, in ki s časom postanejo čudni, posebni, drugačni. Težave se množijo in večajo. Zadnjič me je kolega Bojan prijazno pobaral, kaj menim o zamenjavi besede težava z besedo izziv. Kaj pa vem ... za zdaj bi lahko rekla, da je našim uporabnikom s težavami, ki jih imajo, izziv preživeti. Preživeti v tej neizprosni družbi, ki živi, želi in pričakuje od vseh vse v superlativih. Le-ti izčrpavajo vse po vrsti, le da tega ne smemo priznati, ker sicer izpademo iz ... česa že? Že zdavnaj smo izpadli iz prijetnega, sproščenega, varnega okolja. Zakaj že? Ker si ne dovolimo ali upamo priznati, da smo vsi iz mesa in kosti, da je življenje vsakega sestavljeno iz prijetnih in manj prijetnih trenutkov in da je že od nekdaj borba. Začeli smo razmišljati, da

foto: osebni arhiv

ni v redu, če smo preprosti in nasmejani, in da ne bomo sprejeti, če se ne uklonimo pravilom drugega, ker je močnejši od nas. V čem že? Ni vse v tem, kar se kaže navzven, lahko pa pomembnost navzven naredi veliko zla ... In ga tudi je naredila ... Daleč preveč pomembno se nam zdi, kaj si mislijo drugi, predvsem pa, kaj si mislijo o nas. V resnici to sploh ne bi smelo biti pomembno.

Veliko ljudi, ki uporablja ali zlorablja droge, je prav prijetnih ljudi. Razgledanih, izobraženih, vendar tudi hudičevno nesrečnih in žalostnih. Ujeti so v mrežo laži in prevar, v katere so se zapletli, da so neko obdobje lažje preživeli. Iz tega se le stežka izkoplješ. To ne pomeni, da je nemogoče, potrebno pa je hudičevno garanje. Če ti poleg tega, da imaš težave sam s sabo, dodatne pogoje postavlja še družba, je vse skupaj še težje oziroma še večji izziv. Verjetno bi bilo veliko lažje in bolje za vse, da bi te naše posebneže sprejeli take, kot so. Lažje njim, ki so se za droge odločili, in nam, ki se (vsaj za prepovedane!) nismo. Zakaj? Droge so bile od nekdaj prisotne, so in bodo še naprej, zato je popolnoma nemogoče, da bi ustvarili svet brez njih. Vsem bi bilo torej lažje, če bi se sprijaznili s tem, da se imamo vsi pravico odločati, kaj bomo in česa ne. Seveda se strinjam, da mora biti vse skupaj v nekem sozvočju, toda če začnemo s predpostavko prepovedano, običimo na tem mestu brez kakršnih koli možnosti. Bi morda še kaj dodala? Ker te poznam, o tem ne dvomim.

Me izzivaš? Saj veš, da se, ko enkrat začnem, težko ustavim?! To sem zagotovo že pokazala v svojih odgovorih na vprašanja ...

Vaša Biba

CIRKUŠKE POTI

Erasmus+

018
KRALJI
ULICE

Življenje je vožnja čez ovinke, vzpone in globine. Relativen je čas, posvečen samemu sebi in ljudem okoli nas. Potovanje je dolgo, v spominu pa ostanejo male postojanke in smeh ter trenutki, kjer se je naše življenje na pomenljiv način prepletalo s potmi drugih. To spoznanje o življenju nas je navdihnilo pri ustvarjanju mednarodne mladinske izmenjave »Cirkuške poti«, omogočene s strani programa Erasmus+ Mladi v

foto: Mojca Sovpad

akciji. Na izmenjavi smo želeli preko različnih cirkuških in uličnih umetnosti ter pogovorov raziskovati samega sebe in to deliti z drugimi v skupini. Želeli smo raziskovati točke, kje se naša življenja prepletajo, kje so si podobna, kje se lahko v skupnih vizijah in izzivih naše življenjske zgodbe podprejo ter kje se lahko iz medsebojnih razlik učimo. Vse to so spremljali igra, smeh in glasba, kot se za cirkus tudi spodobi.

25 izurjenih in novopečenih mladih umetnikov iz Slovenije (Združenje Cirkokrog), Češke (organizacija Roztoč), Nemčije (organizacija Jonglirium e.V.) in Italije (organizacija TiVittori) je dva tedna v avgustu skupaj ustvarjalo in se družilo v idiličnem gozdičku Mačjega hriba, blizu vasi Truške. Naša preproga je bila zelo pisana – v izmenjavo so bili vključeni mladi cirkusanti iz cirkuških šol, priseljenci in mladi z manj priložnostmi ter tisti, ki jih je cirkus tako ali drugače pritegnil. Produkt izmenjave je bil interaktivni performans »Cirkuške poti« z elementi glasbe, cirkuške in ulične umetnosti ter ambientalnimi priokusom pokrajine slovenske Istre. Obiskovalce performansa smo popeljali po skritih kotičkih Istre in magičnih prostorih, ki so nam pomagali izpeti svojo zgodbo. V našem druženju nam je razgrnjena preproga tisočerihih vzorcev ponudila svoje dobrrote. Skozi delavnice metode odprtega prostora (angl. Open space)

foto: Mojca Sovpad

smo zbrali pogum, da smo med seboj delili različna umetniška in druga znanja: žongliranje, akrobacije, fizično gledališče, učili smo se delati stoje in zračnega plesa na blagu (ali na svili), pletenja makrameja in še veliko drugega. S pomočjo igranja vlog in drugih gledaliških tehnik smo postali klovni ter se učili improvizirati na odru. Z gibalno delavnico »Lean on me« smo se še bolj povezali in spoznali, kako lahko fizičen dotik vzpostavlja odnos med ljudmi na drug način. Vse to je spremljalo glasbeno ustvarjanje in petje, ki sta nas ob nevihtni noči očarala v globine srca. Tudi glinena kopel v Dragonji, dobra lokalna hrana, ognjeni večeri in sončni odsev morja so nitke, ki tkejo spomine. Mnoge so najbolj ganili spontani trenutki in ne nujno načrtovane delavnice. Tako je nekaj večerov spontano zaživel cirkuški, glasbeni, plesni in igrivi »oder življenja«. Na odprtem plesnem podu (s čudovitim razgledom na hribovje Truške) je vsak počel, kar je želel.

Največji vtis name pa je naredila naša interakcija z lokalno skupnostjo. Odkrivanje, kaj vse se skriva v odmaknjenih kotičkih Slovenije, koliko lepote narave in ljudi dobrega srca, ki z veseljem in brez pomisleka podelijo svoje dobrrote – tudi s tujci in priseljenci. S pustolovsko igro smo postali raziskovalci in spoznali čudovito okolje in ljudi iz Truške, Boršta in Laborja. V manjših skupinah smo sledili skritim namigom in izzivalnim nalogam, ki so nas vodile po skrivnih poteh, na katerih smo od blizu spoznavali zanimive domačine, domačo hrano, stare domače zgodbe, zapuščena naselja ter še kaj. Tudi lokalni otroci so z največjim veseljem prišli na cirkuške delavnice, ki smo jih pripravili za njih. Bili smo presenečeni, kako odprto so domačini sprejeli nekaj njim tako tujega – cirkus in ulično gledališče, mednarodno skupino mladih, ki počne

»nenavadne stvari«. Na naše presenečenje se je glas o nas hitro razširil in na predstavo je prišlo okoli 150 ljudi. Nekaj magičnega je v vsem skupaj. Ko se ljudje iz vsepovsod združijo preko cirkusa, gledališča, glasbe, plesa, ognja, skupnega ustvarjanja in sobivanja, v krajih, kjer domujejo srčni ljudje, neskončna narava in občutek brezmejnosti. Želimo si, da bi ti občutki sreče trajali in postali del vsakdana.

foto: Mojca Sovpad

Izjava udeleženke Leon Henzi:

Cirkus imam rada, ker je to način življenja, ki ga lahko igraš povsod. Svet je zame postal veliko igrišče, odkar sem začela delati stvari, kot so akrobacije in žongliranje. To ti omogoči svež pogled na stvari, kjer ni vse tako resno. Vidiš, kako lahko težko situacijo preobraziš v nekaj povsem drugega, nekaj lepega. Včasih lahko narediš samo neko malo stvar drugače, kot bi ljudje pričakovali. To pa lahko spremeni celotno vzdušje, dožemanje sveta posameznika ali vzdušja skupine.

Najlepši primer tega sem doživela, ko sem šla v tabor priseljencev v Gruziji, kjer je bilo okoli 200.000 sirjskih beguncev. Tam je neka skupina iz Finske organizirala manjši cirkus, ločili so skupino deklic in dečkov. Ta cirkus je bil edino upanje otrok v tem taboru sredi puščave. Posebej za dekleta – imele so svoj prostor cirkusa, kjer so lahko svobodno tekale in se izživele. Ponavadi sirjska dekleta ne norijo naokoli, ko so stare okoli 14 let. To je bilo za njih nekaj neobičajnega in mislim, da so iz te izkušnje pridobile veliko samozavesti.

Barbara Balan

foto: osebni arhiv

Gostujoči kolumnist:

Tomaž Zaniuk

NEOKONZERVATIVIZEM

Konzervativizem je po Slovarju slovenskega knjižnega jezika ekonomska in politična miselnost, nastala v obdobju meščansko-demokratskih revolucij, ki teži po ohranitvi stare družbene ureditve. Prosta enciklopedija dodaja, da nekateri konzervativci skušajo ohraniti stvari v enakem stanju, poudarjajo stabilnost in kontinuiteto; medtem ko drugi nasprotujejo modernizmu in iščejo pot nazaj v pretekla stanja. Torej je treba ločiti med dvema osnovnima vrstama konzervativizma. Hkrati pa ugotoviti, da so povsod po Evropi in tudi po Sloveniji politično pobudo prevzele tiste konzervativne sile, ki so za vrnitev nazaj v preteklost.

Rezilna ograja na meji in strah pred begunci, militarizacija družbe, več represivnih pooblastil, tehnična sredstva za množičen nadzor in pod vprašaj postavljena pravica žensk o svobodnem odločanju o rojstvu otrok so le nekateri od znakov konzervativizma, s katerimi se soočamo tudi na domačih tleh. Kdo pa so pravi konzervativci na slovenskem političnem prizorišču, pa ostaja nejasno. Za rezilne ograje na mejah in dodatna policijska pooblastila sta poskrbeli aktualna koalicija in vlada, v kateri se vsaj dve koalicijski stranki, SD in DeSUS, uvrščata na politično levico. Toda ta čas je glavni v državi vendarle predsednik vlade Miro Cerar, ki javno priznava, da so mu konzervativne vrednote blizu. Tradicionalno sicer med desno konzervativne pri nas uvrščamo stranke, ki so tako ali drugače povezane z RKC. Še posebej pa Novo Slovenijo – krščanske demokrate in Slovensko ljudsko stranko, ki kljub protimigrantski retoriki in ideologiji ostaja trdno pod državnoborskim pragom. Toda poceni politične točke na račun strahu pred begunci in prosilci za azil nabira tudi SDS Janeza Janše, svoj lonček k razpihovanju ksenofobije in konzervativizma pa pristavljajo tudi nekatere še nastajajoče sile. Med njimi prednjačita Aleš Primc iz Gibanja Za otroke gre in odpadnik iz SDS poslanec Andrej Čuš. Na strah in negotovost v družbi pa stavijo tudi v VSO – Združenju za vrednote slovenske osamosvojitve, katerega območni in občinski odbori po vsej državi organizirajo tečaje varnega ravnanja

s strelnim orožjem ter praktičnega streljanja.

Tako so se denimo člani Združenja VSO Posavje v začetku oktobra zbrali na seji pokrajinskega odbora. Odločili sicer so se, da si bodo v svojem delovanju prizadevali za demokracijo, spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin, medsebojno spoštovanje, svobodo, solidarnost, skrb za slovensko kulturo in jezik. Kar da so vrednote, ki so jih v vojni za samostojno in demokratično Slovenijo pogumno udeležili slovenski teritorialci in policisti ob pomoči civilnega prebivalstva. Toda dodali, da bo poudarek njihovega delovanja na širjenju domoljubja in negovanja vrednot slovenske osamosvojitve, vrednot, ki so pred četrto stoletje slovenski narod združile in poenotile v odločnosti, da prekine s skoraj polstoletnim totalitarnim komunističnim režimom, v katerega je bil pahnjen po 2. svetovni vojni. Za samo sejo pa so se ogrevali na streljišču. Preizkusili so se v streljanju z različnimi puškami in pištolami – ameriško polavtomatsko pištolo Browning 22LR, hrvaško polavtomatsko pištolo HS2000, službeno polavtomatsko pištolo Wehrmachta med drugo svetovno vojno Walter P38, polavtomatsko puško Kalašnik 7,62x39 in za konec še z malokalibrsko polavtomatsko puško z daljnogledom.

Zaenkrat sicer ni najbolj jasno, za spopad s kom se na streljiščih po vsej državi sproščajo člani združenja VSO in stranke SDS. Preizpraševanje posameznih civilizacijskih pridobitev, kot sta tudi mirno reševanje sporov in pravica žensk do svobodnega odločanja o rojstvu otrok, na kateri svoj politični vzpon gradijo Aleš Primc in somišljeniki, pa potrjuje, da je tudi na domačo politično sceno vstopil nek nov, radikalni konzervativizem. Za razliko od liberalizma, ki je že dobil globalno uveljavljeno neoliberalistično različico, pa pojma neokonzervativizem tako na slovenski Wikipediji kot na spletnem portalu slovarjev Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša ni. Delno je za to gotovo zaslužno dejstvo, da je na oblasti koalicija in vlada stranke, ki se je šele po zmagi na volitvah kot stranka enega samega človeka vendarle

foto: Aleksander Petric

preimenovala v Stranko modernega centra.

Še stranka Mira Cerarja je namreč na oblast in do zmage na volitvah v DZ prišla s parolami, da je stvari na Slovenskem treba spremeniti. In v kar nekaj že izpostavljenih primerih je Miru Cerarju in somišljenikom gotovo uspelo. Dve leti nazaj si rezilne ograje na obmejnih rekah s Hrvaško, kjer vsak dan živijo dobre medsosedske odnose in kjer ograje poprej nikoli ni bilo, nismo mogli predstavljati. Takisto, da bi se sredi glavnega mesta na Prešernovem trgu v Ljubljani na pročelju frančiškanske cerkve lahko mimoidočim na ogled predvajala propaganda Zavoda Živim in Gibanja za otroke, ki ob tem predlaga, da se pravica nerojenega otroka do življenja zapiše v ustavo. Nekoliko manj, a še vedno nepredstavljivo je bilo pred nastopom vlade in koalicije SMC tudi to, da bi predsednik največje opozicijske stranke državljane javno pozival k praktičnim vajam uporabe strelnega orožja.

Konzervativci, ki skušajo ohraniti stvari v enakem stanju, poudarjajo stabilnost in kontinuiteto, so na Slovenskem člani liberalnih in obeh levih koalicijskih strank. Vsi ostali akterji domačega političnega prizorišča pa nasprotujejo modernizmu in iščejo pot nazaj v neka pretekla, v posameznih primerih nikoli zares obstoječa stanja. Dandanes je pač neomoderno biti neokonzervativec. Duh je vsekakor ušel iz konzerve. Toda zelo stare in vsekakor neužitne konzerve.

Tanja San in Anastazia Om:

KRALJICA IN KRALJICA

TANJA SAN:

BREZ SPECIFIČNEGA RAZLOGA ZAGRIZLA SI V MOJE BELO STEGNO!

OPRAVIČILA ZA TO NIKOLI NI BILO.

SPOTAKNILA SI KORENINAM OKO IN KOZLALA POL URE!

OPRAVIČILA ZA TO NIKOLI NI BILO.

POSLALA SI ME NA BRDAVSOVA VRATA IN SE SČOHALA DO KRVII!

OPRAVIČILA ZA TO NIKOLI NI BILO.

OZAVESTILA SI SI MOJE NELAGODNE POPOLDNEVE IN ODVIJALA KVADRATAŠT POKROV!

OPRAVIČILA ZA TO NIKOLI NI BILO.

OPRAVIČILA ZA TO NIKOLI NI BILO ...

ANASTAZIA OM:

BELINA ME PREMAMILA STEGNA, ZVABILA V SVOJA GLOBOKA NEDRA.

NEHOTE SE SPOTAKNILA, OKO KORENIN NAŠIH STAKNILA.

BRATOMORI SAMI, GLOBOKO KOZLALA SEM, PRIZNĂM.

VEŠ, DA SO TAM KOMARJI POHOTNI NA POHODU.

BOLJ KO SEM TOLKLA PO NJIH, BOLJ SO PILI MOJO KRI.

GLAVE POKROV KVADRATNI ODVIJALA, LAGODJU POT NAVIJALA.

RAZODETJE SEBE VEDNO BOLI, SRAM ROGE VEN ŠTRLI.

ZAKAJ, ZAKAJ?

OPRAVIČUJEM SE, ZDAJ, IN OPRAVIČUJEM SE, ŽE ZDAJ.

DA ROGE VEN SRAMU BOM POTEGNILA.

LAGODNO DIHALI BOVA, VSAJ, VSAJ, A TO JE VSE, VSE!

KOFETKARJA, 18. DEL

Kot smo že ugotovili, smo kofetkarji zakon. No, vsaj midva v naši hiši, kjer ni nikoli dolgcajt. Sicer je sezone konec in naš socialni vrt tudi že končuje svoje poslanstvo. Letošnje prvo, eksperimentalno leto je bilo več kot uspešno. Pridelala sva kar nekaj ne prav majhnih buč in jih predala KU, kjer so se menda najedli dobre bučne juhe. Iz paradižnika in nekatere druge zelenjave je Taubi naredil kar dobro omako za makarone in seveda vse to vložil. Zdaj pa naju čaka le še čili – matr bo peklo.

Poleti smo imeli na posodo tudi mačka, ki pa ga zdaj ni več. Vrnil se je domov in nas pustil same. Po hiši je zavela žalost. Delovalo je tako prazno, dokler... si nista modreca iz pritličja omislila nove muce. Ampak ta je bolj ali manj ves čas le spodaj. Kot bi bila v arestu. Stalno pod kontrolo. Tista od prej pa ... vse je bilo njeno in ni ga bilo prostora, ki ga ne bi pretaknila.

Pa naj še kdo reče, da mi, socialni problematiki, nismo delavni in ljubeči. Socialni problematiki sva napisala zgolj zato, ker ne moreva napisati klošarji, saj se s tem nazivom imenujeva le midva, medtem ko modreca iz pritličja to nočeta biti. Tudi prav.

Aja, za konec pa še ena ta prava ... modreca sta prebarvala vrata dvorišča. Hahaha ... Koliko časa bo ta barva zdržala, pa le Bog ve. Nič nista zdrgnila starega železja. Nič zbrusila. Nič ... No, kar bo, pa bo – drugič vprašajte klošarja, kako se tej stvari streže.

N2 in Taubi

Tanja Župar

Kraljevi recenzor:

UP & DOWN, 12. 9. 2016, CANKARJEV DOM

BALET BORISA EIFMANA PO ROMANU NEŽNA JE NOČ F. SCOTTA FITZGERALDA

Je prišlo vabilo za zastonjski balet Festivala Ljubljana, smo rekli seveda, zakaj pa ne. Zbobnali stalne interesente za kulturo, a ker je bilo na vrat na nos, smo prišli le štirje: Drago, Smilja, Silvija in Maja. Kavica je prišel do pasaže Cankarja in si premislil, da balet pa res ni zanj.

Ostali smo se veselili in odpirali srca za končno spet malo kulturne hrane. Dokler se ni začelo. Prvi prizor: psihiatrična bolnišnica. To bosta pa mučni dve uri, sem pomislila. Navkljub čudovitim skupinskim plesnim točkam se nisem mogla znebiti grenkega priokusa stereotipizacije psihiatrije, trivializacije človeških travm. Med pavzo smo malo izmenjali vtise, Drago

je rekel, da ima dovolj teh tem v vsakdanjem življenju, in prizorišče zapustil, S & S pa sta bili navdušeni. Pa smo ostale do konca. Propad glavnega junaka je bil neizbežen, nobene iskre samopomoči ali premika na bolje, linearno v pogubo. Le barvno izvrstno usklajeni kostumi in zgodbi obstranski jazz vložki so me držali pokonci. Glasen aplavz na koncu je pričal o tem, da je publika navdušena, sama pa sem ostala lačna prave hrane za dušo.

Maja

021
KRALJEVI
ULICE

SAVLOV SIN, KINODVOR

Savlov sin, filmski prvenec Lászla Nemesa se je že nekaj časa nahajal na mojem seznamu filmov, ki si jih je potrebno ogledati. Vsebino filma sem okvirno poznala, pa vendar me je ta kljub temu pošteno pretresel. S posebnim načinom kadriranja nam ponuja pogled v življenjski prostor Savla Ausländerja, taboriščnika in člana sonderkommande. Kot tak je primoran odstranjevati trupla sojetnikov neposredno po usmrčitvah s smrtonosnim B ciklonom in jih kremirati. Čustveno otopel, takorekoč mrtev, v eni izmed »čistilnih« akcij naleti na dečka, ki ga še živega prinesejo iz plinske celice. Medtem, ko sojetniki organizirajo beg iz taborišča, je Savlova življenjska misija, da tvegaju in nemogočim pogojem navkljub, poskrbi za dečkov pokop. Med taboriščniki mrzlično išče rabina, ki bo izpeljal obred, prav tako mora dečkovo truplo pretihotapiti iz obdukcijske sobe. Do zadnjega diha se trudi izvršiti, kar si je zadal. Žene ga namreč neznosna potreba po ohranitvi kančka človečnosti na kraju, kjer za to (žal) ni prostora.

foto: arhiv Kinodvora

MG

ALICE COOPER, HALA TIVOLI, 12. 6.

Z malce zamude sem se odločila napisati poročilo o enem večjih koncertov letošnjega poletja, koncertu Alice Cooperja. Težko pričakovani večer se je začel točno ob pol devetih, ko je oder zasedel kar brez predskupine. Začel je s pesmijo Mr. Nice Guy, potem pa v uri in pol brez predaha odpel kakih 20 znanih in manj znanih skladb. Seveda niso manjkali zanj značilni odrski rekviziti, kot so giljotina, krvavi madeži, lutke in uporaba pirotehnike. Del koncerta je posvetil nekaterim znanim pokojnim pevcem/glasbenikom, tako denimo Lemmyju Kilmisterju, Davidu Bowieju, Jimiju Hendrixu ter bobnarju skupine The Who – Keithu Moonu. Nastop je zaključil s pesmijo School's Out, ki govori o koncu šole, tik pred začetkom poletnih počitnic. Tajming je bil kar pravi. Omenjeno pesem je prepletel še s komadom legendarnih Pink Floydov Another Brick in the Wall. Občinstvu ga je na oder uspelo priklicati še enkrat, ko je ob pesmi Elected, oblečen v ameriško zastavo, uprizoril prihajajoči boj med kandidatoma za ameriškega predsednika Hillary Clinton in Donaldom Trumpom.

foto: Klavdija Zupan

Klavdija Zupan

PRISMOJENI PROFESORJI BLUESA, 16. 9., KRIŽANKE

Prismojene profesorje v okrnjeni zasedbi (brata Erič) sem v živo prvič videla septembra lani v sklopu Indijanskega poletja 2 pred SEM-om, celoten bend pa nekaj mesecev kasneje v bivšem KMŠ-ju. Blues – zaščitni znak benda – je namreč zvrst glasbe, ki ustreza oziroma dobro opiše raznovrstna čustvena stanja; tako ljubezen, jezo, žalost kot veselje, če jih omenim le nekaj ... zato mu zlahka prisluhneš in se mu prepustiš. Koncert, s katerim so fantje predstavili svoj prvenec – album *Family* –, je kljub siceršnji popularnosti benda zagotovo pomenil preboj, saj jim je na sicer deževni petek skoraj v celoti uspelo napolniti avditorij Križank. Kazalo je sicer, da bodo popoldanske plohe skalile vzdušje in oklestile število obiskovalcev, pa temu ni bilo tako. Vreme je zdržalo, lahen dež je v le dveh krajših poskusih zmotil razpoloženje publike. Fantje so se na šov dodobra pripravili; k sodelovanju so pritegnili kar nekaj glasbenih gostov, med drugim trio vokalistk v sestavi Vesna Godler, Anja Trobec in Urša Mihevc, saksofonistko Jasno

foto: K. G.

Kmetec in Domna Graceja na trobenti pa tudi Igorja Leonardija in Matevža Šaleharja - Hama, ki ju kajpada ni treba posebej predstavljati. Vsi omenjeni (pa še kdo) so družno poskrbeli za neprekinjen triurni

program, mešanico priredb in avtorskih komadov ... Soliden koncert, ki ga ni veljalo zamuditi ☺.

MG

VLADO KRESLIN IN MALI BOGOVI, CVETLIČARNA, 30. 9. 2016

V resnici nisem potrebovala ravno *tisoč let*, da sem se spet znašla na Kreslinovem koncertu. Je pa res, da se je to prvič zgodilo v Cvetličarni. Kajpada sem z veseljem prisluhnila *tisti črni kitari*. Pa ne samo tej, oder so tokrat skupaj z Vladom zasedli Mali bogovi. Navkljub prepričanju (mlajšega) znanca, da če na koncertu srečaš malo ali pa sploh nobenega poznanega, tja vsekakor več ne sodiš, sem se obup(a)no držala svojega – definicija gor ali dol (!) –, potem pa z olajšanjem ugotovila, da definitivno *sodim vmes*. Na »kraju zločina« se je namreč zbralo mnoštvo različnih generacij. Mešana starostna sestava ni bila ravno element presenečenja; *Dan neskončnih sanj*, s katerim je Kreslin dosegel preboj na domači sceni, sega v zdaj že zelo oddaljeno leto 1980.

S svojim bandom je bil tokrat deležen prav posebnega privilegija; kot prvi so lahko preizkusili novo ozvočenje v Cvetličarni pa tudi nov set bobnov. In izbrali *Poj mi pesem* za uverturo v osvajalski pohod čez nabor uspešnic. Teritorialno gledano je bil ta zagotovo velikopotezen: *preko Mure, preko Drave (in vse do morja)*, pa tudi ... *od Pirana do Goriškega*. Po cesti. Le kako bi drugače? Če je to (res) tvoje jutro, te pri tem ne more nič ustaviti. Je pa res, da *nekega* (drugega) jutra, *ko se zbudiš in se glave ohladijo, vsak odide svojo pot*. Nič hudega, saj se tudi solze posušijo. Namesto koga roža cveti je poleg mesta na repertoarju v preteklosti našla tudi mesto v filmu (Halgato), *Abel in Kajn* pa v Hitu poletja ... Če omenim samo nekatere. In tudi le delček repertoarja. *Od višine se zvrti* se je izkazala za čisto spodobno izbiro za konec, čeprav se je nekaterim vrtelo tudi zaradi drugih zadev. Publika si je z aplavzom zagotovila bis v obliki trisa: *Še je čas, To ni političen song* in *Gledal tvoje sem oči sanjave*, šlager, ki ga je svoje dni prepeval sam Oto Pestner. Dveurni repertoar je v vseh pogledih zadostil pričakovanjem, potem pa je kot vedno napočilo slovo. Če upoštevamo Kreslinovo prakso koncertiranja, to ne bo prav dolgotrajno.

foto: MG

MG

ROKOVA MODRINA, SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

Premiera Videmškovega dramskega prvenca Rokova modrina (gre za biografijo smučarskega šampiona in dobitnika prvega kristalnega globusa Roka Petroviča) je bila odigrana pred približno letom dni, sama pa sem si jo ogledala v septembra letos v nabito polni dvorani Slovenskega mladinskega gledališča. Režiser Matjaž Pograjc se je predstave lotil na podoben način, kot pred tem Pavle nad prepadom. Obe predstavi odlikuje specifičen pristop, nadvse izvirna scena, mnogi zvočni efekti ter simultano predvajanje televizijskih posnetkov zmagovalnih slalomskih voženj glavnega protagonista, kombiniranih z »živimi« nastopi igralcev pa tudi poetičnimi odlomki Rokovega potapljanja. Drama s pomočjo drobcev iz slalomistovega življenja (treningi, intervjuji, druženje s punco, skupni trenutki z mamo in očetom...) predstavi njegovo razmišljanje in občutke odtujenosti ter nepripadnosti svetu vrhunskega športnika. Uspeh s sabo prinese mnoge pritiske, pričakovanja in stremljenje (predvsem okolice) po vedno večjih rezultatih. Rok je zato na trenutke nemočen, hromi ga bojazen, da ne bo

foto: arhiv Slovenskega mladinskega gledališča

kos pričakovanjem javnosti. Ves svoj čas posveča treningom in urjenju, žal pa ni timski igralec, ki bi se podredil ekipnemu duhu, zato pogosto prihaja do trenj. Navzlic vrhunskim dosežkom je neredko razpet med vprašanjem o nadaljevanju kariere in dvomom, ali je to res tisto, kar si v resnici želi. V športu namreč ne vidi le izziva, temveč približevanje

popolnosti. Edini prostor, kjer dejansko najde mir in sproščenost, se nahaja pod vodno gladino. Potapljanje na dah ponuja zatočišče pred nepredvidljivim svetom in hkrati iluzijo svobode.

MG

KAPITAN FANTASTIČNI, KINODVOR

Koncept vzgoje je občutljiva tema, neredko tudi jabolko spora zagovornikov te ali one metode. V ozadju vsake vzgoje se nahajajo ideali, ki jih zagovarjajo njeni izvajalci, starši ter tudi vzgojitelji in/ali učitelji, katerim svoje otroke zaupajo/mo v vzgojo. Kapitan Fantastični (oče Ben) je predan starš in hkrati utelešenje posebnega pristopa, ki svojim šestim otrokom diktira svojevrsten način življenja. Vzgaja jih v divjini, kjer niso izpostavljeni pastem, vendar tudi ne prednostim civilizacije. Na razpolago jim je ves čas, uri pa jih z zahtevno fizično vadbo (boot camp) in jih spodbuja k intelektualnemu razvoju s pomočjo branja. Z njimi komunicira iskreno in brez tabujev. Ko so po smrti svoje matere primorani vstopiti v civilizirani svet, se izkaže, da so sicer zmožni preživetja v divjini in v primerjavi z vrstniki nadpovprečno načitani pa tudi izjemno fizično pripravljeni, po drugi strani pa popolnoma nesposobni življenja v kulturi, ki jih posledično označi za čudake. Zato se nehote vprašamo, ali je

foto: arhiv Kinodvora

oče dosegel nadpovprečni rezultat ali pa je v vlogi starša v celoti zatajil. Do kam sega možnost posameznikove svobodne izbire? Ali se je v procesu socializacije sploh možno izogniti indoktrinaciji? Film nosi globoko sporočilo in odpira

precej vprašanj, vendar to počne na nadvse simpatičen način, zato ga priporočam v ogled.

MG

KDOR GLEDA LJUDI SKOZI MAČJE OČI

*Kdor gleda ljudi skozi mačje oči,
jih je že dodobra spoznal,
in vso veličino človeške laži
odtehta en sam mačji mjav☺.*

Kdo ni še nikoli slišal za Pekarno Mišmaš, Sapramiško ali Kosovirja na letечи žlici? Svetlana Makarovič je med mlajšo publiko zagotovo najbolj znana kot avtorica imenitnih pravljič. Mi, nekoliko starejši, pa vemo, da je tudi imenitna pesnica in izvajalka šansonov. V tej vlogi nas je sploh pritegnila h koncertu in na prvi oktobrski dan v celoti razprodala Oder pod zvezdami. Koncert z istim (zgoraj navedenim) naslovom je leto in pol pred tem v Kinu Šiški obeležil izid avtorskih šansonov, tokratni koncert pa je opozoril na 30-letnico pravljičice Sapramiška, ki je z oktobrom spet prišla na program LGL-ja. Ni čudno, da se je kot gost večera na odru pojavil sam Izток Mlakar. K repertoarju koncerta je poleg Svetlane prispeval uigran bend glasbenikov (Nino de Gleria na kontrabas, Jelena Ždrale na violini, Tilen Artač – v dvojni vlogi – na violončelu in kot Tilka, Svetlanina hči, Blaž Celarec na bobnih, če omenim le nekatere) in skupina več ali manj stalnih pevcev/igralcev/lutkarjev (Martina Maurič Lazar, Ljerka Belak, Janja Majzelj, Višnja Fičor, Anja Štefan ...), ki so izmenjaje se izvajali uglasbeno poezijo z boleče iskrenimi besedili. Na dokaj preprost in hkrati pronicljiv način se dotaknejo vprašanja življenja, bližine, osamljenosti,

foto: arhiv LGL-a

zaljubljanja, ljubezni, vzgoje, predsodkov, vpetosti v družbene vzorce in obenem spone (slovenstva) ter predvsem pomena solidarnosti in osnovne humanosti. Z opominom, naj naše srce ne postane kamen, vred.

Poklon Svetlani in vsem nastopajočim!

MG

Opdpiram - ANA VIPOTNIK

Kako dojemate brezdromstvo in kdaj ste se s pojmom (prvič) pobilže srečali?

Ko sem kot dijakinja delala v očetovem biroju pri Mačku v Stari Ljubljani, sta me spodaj na klopici vsako jutro pričakala dva brezdomna gospoda, sipmatična in največkrat dobre volje. Nekega zimskega jutra pa sem opazila, da na klopci sedi samo eden. Ko sem povprašala, kje ima kolega, mi je dejal, da je ponoči umrl zaradi podhladitve. Spominjam se, da me je to zelo pretreslo. V današnji dobi preobilja težko razumem pojav brezdromstva.

Kakšen se vam zdi odnos do brezdomcev v današnji družbi? S projekti in pobudami, kakršni so Kralji ulice, se ozaveščenost o tej tematiki izboljšuje in izstopa iz okvirjev tabuja, kar je dobro za vse nas.

Kakšna se vam zdi trenutna situacija v primerjavi s preteklostjo?

Kot nepoznavalec razmer imam občutek, da sta zdaj dostopnost in razvejanost pomoči potrebnim boljši.

Kako bi po vašem lahko izboljšali stanje oziroma kaj je po vašem tisto, kar bi svet lahko naredilo lepši kraj za vse?

Ob koncu nagovora diplomantom michiganske univerze v Ann Arboru je meni ljubi pesnik, esejist in nobelov nagrajenec Josif Brodski pozval bodoče pravnike, urednike ali bankirje, naj v prostorih, kjer bodo v prihodnosti službovali in ki so varovani ter ogrevani, vsaj čez zimo dosežejo to, da se bodo tja lahko zatekli brezdomni sodržavljeni. (Celoten esej priporočam cenjenim bralcem v branje, imenuje se Speech at the Stadium.)

Poznate projekt Kralji ulice in kaj menite o njem?

Projekt poznam in podpiram (tudi z rednimi nakupi). Je eden najboljših mesečnikov v mestu.

foto: osebni arhiv

Morebitne pozitivne in/ali negativne izkušnje z brezdomci, anekdota?

Mogoče bi omenila gospoda Štefana, ki je bil zaščitni znak ljubljanskih ulic v mojih najstniških letih in nas vedno spravljal v smeh, ko je zelo ljubeznivo vabil nekatere mimoidoče, če bi šli k njemu domov gledat televizijo. Štefana sem nekaj let nazaj, po kar dolgem premoru, zopet srečala v Ljubljani, izgledal je zelo urejen in zadovoljen. Sem pa prepričana, da ne zaradi TV-programa.

Bi morda sami kaj posebej izpostavili?

Mislím, da se naša humanost lahko precej natančno izmeri s tem, kako obravnavamo šibkejše in manj srečne od sebe.

Življenjski moto?

Pravzaprav ga še iščem.

Intervju pripravila MG

ZA ZIDOVI BOLNIŠNICE

Kako malo je pravzaprav treba, da pristaneš na infektivnem oddelku za vročična stanja! Vse se je začelo z vnetim očesom, razlog pa ... neznan! Morda je bil kriv prepih, morda mi je v oko padlo nekaj nevarnega ali zastrupljenega. Ker so bili vsi izvidi negativni, najprej niso vedeli, kaj in kam z menoj, vse dokler nisem dobila vnetja očesa in so me poslali na 14-dnevno terapijo z antibiotiki. Na vsake 4 ure sem prejela amoksiklav v tekočem stanju.

Ni mi preostalo drugega kot ležati in opazovati sotrpine, ob čemer sem ugotovila, da je večina nepokretnih, da so v plenicah in podobno. Zato sem si nehote rekla: »Kapo dol pred vsemi medicinskimi brati in sestrami!« V bolniških sobah so stari ljudje, ki se obnašajo huje kot dojenčki, so nesramni, ukazovalni in tudi neubogljivi.

Sama sem imela kar srečo, sobo sem delila z 90 let staro gospo, ki je prebolevala pljučnico. Zdaj sem prepričana, da ne želim doživeti toliko let.

Rada bi se zahvalila medicinskim sestram, bratom ter zdravnikom, saj se mi je vid povrnil 95-odstotno. V bolnici sem vsega skupaj preživela 23 dni, z vprašljivim jedilnikom. Menim, da smo lahko še kako veseli, da na Kraljih dobimo en topel obrok dnevno ter seveda nepogrešljivo tortico ob 11ih, ki jo vsi komaj čakamo.

Vsem želim veliko zdravja!

Vanja Kurbus

SPREHOD ZA SPOMIN, 24. 9.

V človeški naravi je, da se za problem, dokler se nas ne dotakne na intimni ali vsaj na bližnji osebni ravni, praviloma ne zanimamo. Pa vendar se ni odveč tu in tam ozreti okoli sebe in preveriti, s čim vse se soočajo posamezniki. Na vabilo ene izmed koordinatoric projekta sem se udeležila dogodka s pomenljivim naslovom Sprehod za spomin, ki ga je zdaj že peto leto organiziralo Slovensko združenje za pomoč pri demenci. Združenje ozavešča javnost o demenci, čedalje pogosteje prisotni možganski bolezni, ki poleg starejše prizadene tudi mlajšo populacijo. Stres, hiter tempo življenja in izogibanje zdravim aktivnostim je le nekaj izmed dejavnikov tveganja. Dogodek je v dopoldanskih sobotnih urah potekal na ploščadi pred Moderno galerijo in je poleg nagovora predsednice društva Štefke Lukič Zlobec ponudil še kulturni program, ki se je sklenil s pohodom udeležencev od Moderne galerije do Magistrata. Tam nas je v znak podpore z govorom pričakal namestnik župana. Poskrbljeno je bilo tudi za nemobilne ali težje mobilne udeležence, saj sta bila na razpolago dva »kavalirja«, ki sta jih popeljala do zaključne lokacije dogodka. Na stojnicah pred MGLC-jem, pred Prešernovim spomenikom in Moderno galerijo so bili na voljo prostovoljci z napotki o tem, kam se lahko obrnemo po pomoč, kakšne so pravice obolelih, kako

foto: MG

zmanjševati tveganje za pojav bolezni, pa tudi uporabnimi informacijami o samopomočnih skupinah in usposabljanjih za svoje, ki potekajo v okviru združenja.

MG

SMS-KOMENTARNICA: 030 323 306

DRAGE BRALKE IN BRALCI, KER VEMO, DA VČASIH KAKŠNO MNENJE ZBEŽI Z OBZORJA, ŠE PREDEN PRIDEMO DO SVINČNIKA IN PAPIRJA OZIROMA STOLA PRED EKRANOM V VIRTUALNI SVET, IN KER JE MOBILNI TELEFON VEČINOMA NAŠ TESNEJŠI SODELAVEC, SMO ODPRILI SMS-KOMENTARNICO. V NJEJ OBJAVLJAMO VAŠE POHVALE, PRIPOMBE, PREDLOGE IN VTISE. V OBLIKI SMS-SPOROČIL JIH OB VSAKRŠNI URI LAHKO POŠLJETE NA TELEFONSKO ŠTEVILKO 030 323 306. VABLJENI K SODELOVANJU!

17. 09.>> Zelo lepa revija in zelo čustvena. Le še tako naprej. Lep pozdrav, Nina

19. 09.>> Zahvalo in dobre želje namenjam gospodu Danilu, ki mi je prinesel toplino v mrakobnem jutru s svojo izredno prijaznostjo in srčnostjo. Hvala, Kralji, vse pohvale! Teja

20. 09.>> Vse dobro želim ekstravertiranemu prodajalcu št. 497 (Željko Malinič - op. ured.), ki ga je po mojem nakupu spodil uslužbenec Hoferja – kar se mene tiče, brez razloga oz. mogoče s sebičnim razlogom (ker stranke večinoma ne marajo slabe vesti). Če se srečamo še kje drugje v Šiški, z veseljem še kdaj kupim Kralje. LP, Lara

04. 10.>> Spoštovani. Zelo rada berem vaš časopis. S prodajalci časopisov vse v redu, zadnjič sem kupila od prodajalca št. 583 (Aleksander Klopčavar - op. ured.), lokacija Hofer, Kamnik, tudi vredno pohvale. Veliko sreče naprej želim.

10. 10.>> Pohvala za prodajalca št. 339 (Andrej Pugelj - op. ured.), Hofer, Kranj. Prijazen, urejen.

12. 10.>> Zahvala gre prodajalcu št. 261 (Silvo Skrbinšek - op.ured.), ki mi je danes polepšal pot v službo. Medtem, ko sem iskala denarnico, se je prijazno ponudil, da mi pridrži nakupovalne vrečke...zraven pa namenil še kompliment :-)
LP, Anja

026
KRALJI
ULICE

foto: osebni arhiv

Izza rešetk:

Gostujoča kolumnista Zuzanna G. Kraskova

KRIMINAL ALI KRIMINALITETA

Pojem kriminal obsega vrsto pojavnih oblik, vezan pa je na prostor in čas. S tem so ljudje skozi zgodovino poimenovali prepovedana, nezaželeni dejanja posameznikov ali skupine ljudi. Prepovedanost je bila določena na več načinov, zapisana v zakoniku skupaj s kaznijo, ki je doletela storilca, neredko skupaj z žrtvijo, ali pa (vse)splošno moralno obsodbo (Cassel, Bernstein, 2001). Da je pojem kriminal relativen pojem pa najboljše pojasni dejstvo, da so kazensko zakonodajo pisali pogosto tudi tisti, ki bi jih v denimo, pravičnem svetu označili za storilce (kar je bilo odvisno od družbene ureditve določene države). V slovenski policijski statistiki je vsako kaznivo dejanje štet enkrat, ne glede na število ovadenih oseb, vsaka ovadena oseba pa je ravno tako štet enkrat ne glede na število kaznivih dejanj za katera je ovadena. Državno tožilstvo vodi evidenco po določbah državnotožilskega reda (DTR), po katerem je dokumentirano gradivo razporejeno v vpisnike, evidence in imenike (104. člen DTR). Za vs informacijski sistem državnih tožilstev ter za izdelavo statističnih poročil skrbi Strokovni informacijski center (51. člen DTR), ki pripravlja tudi letna poročila državnega tožilstva. Omeniti pa je

Laura Ličer

potrebno tudi temno polje oz. temno število kriminalitete (Sket, 1997), ki zajema prikrita, latentna kriminalna dejanja, neprijavljeno kriminaliteto, ki zajema »vsa kazniva dejanja, ki so bila izvršena v nekem času na nekem območju, vendar niso bila prijavljena policiji (Maver, 2004). Prva obsežna raziskava o neprijavljeni, prikriti kriminaliteti je bila narejena 1981. leta, za potrebo te raziskave pa so uporabili naslednjo definicijo temnega polja »prikritost,

ki nastaja s kriminaliteto, ki je žrtvam (oškodovancem, zasebnikom) na določenem območju in v določenem času sicer znana, toda neprijavljena pristojnim državnim pregonskim organom«. V tranzicijskem času oz. danes, v razcvetu neoliberalističnih prepustnih določil pa ne le da je neprijavljena (npr. gospodarska) kriminaliteta znana v času in prostoru, znana je praktično vsem, vendar se je ne da prijaviti organom pregona, ker je zakonita ...

GIACOMOV FOTO KOTIČEK - PSIHIATRIČNA USTANOVA V IMOLI

<http://www.giacomodoni.com/persistenze/manicomio-di-imola/>

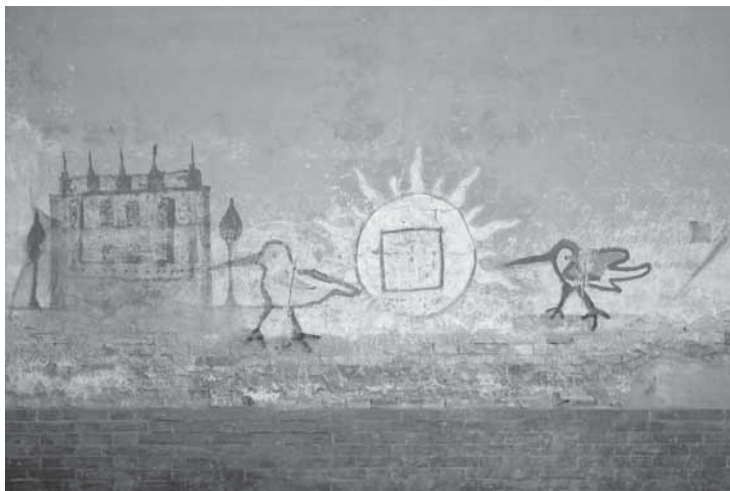
L'osservanza je ime nekdanje psihiatrične bolnice v Imoli, ki je prepoznavna predvsem po svoji velikosti. Na ostankih njenih zidov sem takoj opazil slike. Živahne barve prekrivajo siceršnjo sivino, celo žalost. Pomena podob sicer ne poznam, vsekakor pa nosijo vsakomur pomembno sporočilo.

Vodič mi je povedal zgodbo o najpomembnejši osebi, ki je krojila zgodovino bolnice, zdravniku Giorgiu Antonucciju. On je bil tisti, ki je pacientom omogočil svobodo.

Odgovoren je bil za najbolj težaven oddelek v bolnici, oddelek 14, kjer so bile nastanjene čustveno nestabilne ženske. Dr. Antonucci je prišel do ideje, da najprej osvobodi najbolj težavne, posledično pa so tem sledile še vse ostale oziroma celo vsi pacienti.

Tako so se dan za dnem trgale sponi. Pacienti so postali svobodni. Sliko, ki sem jo videl ob prihodu, je naslikal slikar, ko so psihiatrično bolnico odprli za zunanji svet. Slike lahko torej razumemo tudi kot oznanjevalke svobode.

Najbolj impresiven detajl je vsekakor slika skupine pacientov. Pacienti so sami, na tleh. Opazen je znak izolacije, ki je tako značilna za psihiatrične ustanove.

Slika na steni

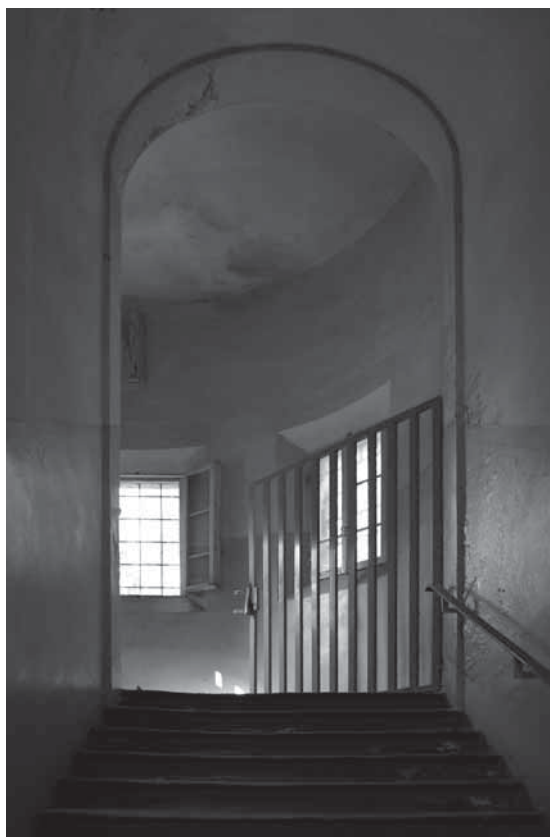
foto: Giacomo Donni

027
KRALJI
ULICE

Stara fotografija

foto: Giacomo Donni

Stopnišče

foto: Giacomo Donni

Vrata

foto: Giacomo Donni

35 LET KORONARNEGA KLUBA LJUBLJANA

028
KRALJI
ULICE

Udeležil sem se tiskovne konference in proslave ob 35-letnici Koronarnega kluba Ljubljana, katerega član sem postal pred nekaj leti po prebolelem srčnem infarktu. Najprej pogledajmo, kaj pomeni beseda »koronarni«. Beseda se nanaša na »venec« ali »krono« žil (arterij), ki obkrožajo srce in ga hranijo, medtem ko to utripa. Če se te žile zožijo ali zamašijo, nastane težava s premajhno ali sploh nikakršno preskrbo srca s kisikom in energijo, kar lahko povzroči bolečine, odmrtje dela srca ali celo smrt. Koronarni klubi se ukvarjajo s pomočjo in vseživljenjsko rehabilitacijo koronarnih bolnikov, torej takih, ki so že preživeli kako bolezen koronarnih arterij, v širšem smislu pa tudi druge bolezni srca in ožilja.

Brezdomni so glede koronarnih oziroma srčno-žilnih bolezni kot posebna skupina bolj ogroženi. Najprej so posebno ogroženi zaradi mnogih dejavnikov tveganja, ki jih prinaša brezdomni način življenja (npr. kajenje, depresija, stres, neustrezna prehrana, itd.), drugič zaradi slabšega prepoznavanja zgodnjih bolezenskih znakov in kasnejšega začetka zdravljenja, na koncu pa še zaradi slabšega dostopa do zdravstvenih storitev. In že po nastopu bolezni so verjetno mnogi bolj ogroženi zaradi slabših možnosti rehabilitacije. Kot potrditev zgornjih trditev pogledajmo ugotovitev, da je leta 2014 19 % obiskovalcev našega dnevnega centra poročalo o povišanem krvnem pritisku, kar 37 % pa jih je poročalo o vsaj enem od naslednjih pojavov (glejte Kralji ulice, marec 2015): povišanem krvnem pritisku, preboleli srčni kapi (infarktu), bolečino v prsih pri mirovanju ali med telesno dejavnostjo (angina pectoris), srčnem popuščanju. Ob tem pa je bila njihova povprečna starost 42,5 let, kar je za pojavljanje srčno-žilnih bolezni razmeroma zgodaj.

Podatki druge slovenske raziskave iz leta 2009 (Brezdomstvo, zdravje in dostopnost zdravstvenih storitev) nam povedo, da skupina brezdomnih, v primerjavi s splošnim slovenskim vzorcem (raziskava EHIS 2007) veliko pogostejše poroča o obstoju krvno-žilnih bolezni, ki jih je ugotovil zdravnik. Tako je na primer takrat 18,8 % našega vzorca poročalo o bolečinah v prsih pri mirovanju ali med telesno dejavnostjo (angina pectoris) v primerjavi s 5,3 % splošne populacije. Slovenski podatki potrjujejo ugotovitve mnogih tujih raziskav, ki pokažejo, da so srčno-žilne bolezni med najbolj pogostimi vzroki smrti (starejših) brezdomnih. S kančkom črnega humora pa bi lahko rekli, da je pomen srčno-žilnih bolezni kot vzroka smrti statistično gledano manjši zato, ker brezdomni zaradi številnih razlogov umirajo mlajši, srčno-žilne bolezni pa pretežno »udarijo« šele kasneje v življenju. Nekatere raziskave tudi ugotavljajo, da so brezdomni kot skupina redkeje debeli (s preveliko telesno maso), kar je eden od napovednikov srčno-žilnih bolezni, in imajo torej tudi nekatere varovalne dejavnike, ki so včasih v splošni populaciji redkeje zastopani.

Koronarni klubi in med njimi tudi ljubljanski nudijo osebam, ki so že doživele kake srčno-žilne bolezni ali pa so ogrožene zanje, trajno rehabilitacijo, ki obsega med drugim strokovno vodeno telesno vadbo (telovadbo) in druge gibalne dejavnosti

(izlete), izobraževanje za zdrav način življenja, rehabilitacijo v zdraviliščih, psihološko (samo)pomoč, možnosti druženja in podobno. Večinoma pa je predpogoj za to, da bi človek lahko uporabljal vse te ponudbe, predvsem urejena in varna nastanitev ter ureditev drugih pogojev, ki zagotavljajo stabilen način življenja. Med njimi so tudi ustrezna finančna sredstva. Ljubljanski koronarni klub namreč za svojo dejavnost (predvsem za plačevanje dela tistih, ki vodijo redno telesno vadbo in za pokrivanje stroškov prostora) ne prejema nobenih javnih sredstev, ne lokalnih ne nacionalnih, zato je prepuščen lastnemu financiranju. To praktično pomeni, da morajo člani – ob velikem obsegu vloženega prostovoljnega dela – s članarino pokrivati stroške vadbe in drugih ugodnosti. Ta finančni prispevek je bil do nedavno 15 € na mesec, ker pa ni zadostoval za pokrivanje stroškov, so ga povišali na 20 € na mesec (pri čemer plačajo vsi člani kluba enako, ne glede na svoje materialno stanje). Majhno povišanje, ki pa je vseeno povzročilo opazen osip članstva. In to je članarina, ki je za nekoga, ki živi samo od socialne pomoči ali drugih nizkih prihodkov, previsoka.

35 let stalnega delovanja nevladne organizacije je v Sloveniji redek pojav in občudovanja vredno. Ljubljanskemu koronarnemu klubu želimo, da bi tudi v zaostrenih finančnih pogojih ter odsotnosti finančne podpore s strani javnih sredstev preživel in uspešno nadaljeval svoje delo.

Bojan Dekleva

OGLASNA DESKA

Poletje je le še lep spomin, raje zleknimo se pred kamin. S skodelico toplega mleka in v kotu visi vam nova obleka. S knjigo pod toplo odejo, dam vam eno idejo: oglasite se v Posredovalnici rabljenih predmetov Stara roba, nova raba. Za vas zbiramo zanimive stvari in ob nizkih cenah se vam v glavi zvrti. Najdete nas na Poljanski 14, Milana Majcna 4 in www.robaraba.si

V imenu društva Kralji ulice se zahvaljujemo Dunya Doner Kebab za vsakokratno donacijo kruha. Prav tako velja zahvala pekarni Osem iz Gornjega trga. Se priporočamo tudi za naprej.

Udeleženci glasbene delavnice in delavnice izdelovanja instrumentov iz recikliranih materialov so pod vodstvom mentorja Iztoka Korena v marcu izdali CD z naslovom Ulične žvrgoljivosti.

Naročila zanj sprejemamo preko mejla: urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, CD pa je že možno kupiti tudi pri naših prodajalcih. Cena znaša 2 €.

V društvu Kralji ulice sprejemamo hrano za naše brezdomne pse. Bo zelo dobrodošla! Hvala!

Športna sekcija Kralji ulice vas vabi vsak petek od 14h - 15h v Športni center Bežigrad (balon) na nogometno urico. Vsi dobrodošli!

Ponosno obveščamo kupce revije in vse morebitne interesente, da je izšla zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov, imenovana Tlakovanke (po ceni 4 €). Sprejemamo naročila preko mejla urednistvo@kraljiulice.org oziroma info@kraljiulice.org, dostopna pa je tudi pri naših prodajalcih. Vabljeni k nakupu!

029
KRALJI
ULICE

BREZPLAČNE PRIREDITVE

Razstave, predavanja

KAJ: Better Doggy Style Than No Style, skupinska slikarska razstava
KJE: Mestna galerija Ljubljana, Mestni trg 5, Ljubljana
KDAJ: od 30. 9. do 13. 11. 2016

KAJ: Duša Jesih. Med vrsticami. Slike 2012–2016
KJE: Bežigrajska galerija 1, Dunajska 31, Ljubljana
KDAJ: od 17. 11. do 20. 12. 2016

KAJ: Tugo Šušnik. Krog v podobi. Slike 1980–2015
KJE: Bežigrajska galerija 2, Vodovodna 3, Ljubljana
KDAJ: od 2. 11. do 20. 12. 2016

KAJ: Hili Greenfeld: The Moly Matrimony, samostojna razstava
KJE: Kulturni center Tobačna 001, Tobačna ulica 1, Ljubljana
KDAJ: od 19. 10. do 25. 11. 2016

KAJ: Potopisno predavanje Družinska ekspedicija po Aziji: od 0 do 4.300 m – Matjaž Corel
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, 3. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 16. 11. ob 18.00

KAJ: ABC poslovanje – Andreja Zabret (predavanje za podjetnike-začetnike)
KJE: Knjižnica Otona Župančiča, Kersnikova 2, računalniška učilnica, Ljubljana
KDAJ: 9. 11. ob 11.00

KAJ: Ljubezen in filozofija – mag. Marko Ogris
KJE: Knjižnica Šiška, Trg komandanta Staneta 8, 1. nadstropje, Ljubljana
KDAJ: 14. 11. ob 17.30

KAJ: Družina, mladi in droge: preventiva zasvojenosti – Sandra Vitas
KJE: Knjižnica Zalog, Agrokombinatska 2, Ljubljana
KDAJ: 25. 11. ob 17.00

Literarni večeri, predstavitev knjig

KAJ: Literarni večer – Aleš Berger
KJE: Knjižnica Bežigrad, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 17. 11. ob 18.30

KAJ: Knjiga spregovori z dr. Iztokom Osojnikom
KJE: Knjižnica Prežihov Voranc, Tržaška 47 A, Ljubljana
KDAJ: 23. 11. ob 18.00

KAJ: Življenjska popotovanja: Ifigenija Simonovič – Mateja Hana Hočevar
KJE: Knjižnica Jožeta Mazovca, Zaloška cesta 61, Ljubljana
KDAJ: 7. 11. ob 19.00

Razno

KAJ: Delavnica Ostali ste samski, kako naprej – Tinkara Filač
KJE: Knjižnica Grba, Cesta na Brdo 63, Ljubljana
KDAJ: 22. 11. ob 18.00

KAJ: Ljubljana v gibljivih slikah: Kje si postrešček? (v okviru filmskega cikla Ljubljana v gibljivih slikah)
KJE: Slovanska knjižnica, Einspielerjeva 1, dvorana, Ljubljana
KDAJ: 8. 11. ob 19.00

Prireditelji, vabljeni k objavljanju svojih brezplačnih prireditev!
Pišite nam na e-naslov: urednistvo@kraljiulice.org.

TURŠKI FEVDALNI KONJE- NIK, KI JE OD SULTANA DOBIL SPAHILUK	MLADINSKI KNJIŽNI JUNAK (orig. PINOCCHIO)	TURŠKA DENARNA ENOTA	KRAJ V BLIŽINI DOMŽAL	STAR IZRAZ ZA SLAVO	DOMAČA OBLIKA IME- NA IGNAC	SPECIALIST UA UŠESNE BOLEZNI	PROSTOR ZA SESTANKE (2 BESEDI)	VOZNIK POLJSKEGA VLAČILCA					
ZANESLI- VOST, TRDNOST													
ZDRAVNIK ZA DUŠEVNE BOLEZNI													
ZANIMIV, MIKAVEN NASTOP													
ŽIVEŽ, JESTVINE, ŽIVILA					4. RIMSKI KRALJ NEMŠKA SMUČARKA (IZ: PEPEL)				Miha Andoljšek				
MANJŠI OTOK V JADRANU			ORGANSKA SPOJINA V KVASU, PROVITAMIN D ₂	DRUŽAB- NICA, SOIGRALKA	LETNI GOZDNI POSEK								
ORIGINALNO IME ZA DŽIP					KUBANSKA DENARNA ENOTA				LJUBITELJ LEPEGA	ANGLEŠKI ŠAHOVSKI VELEMOJ- STER (IZ: EEEKN)	MAJHEN TRN, TRNČEK	ZAČINJE- NOS JEDI S KISOM	VODNA ŽIVAL S ŠKARJAMI
GLAVNO MESTO GANE					REKTORJEV NAMESTNIK JEZIK BANTU ČRNCER								
KMEČKO POSLOPJE ZA SHRANJEVANJE KRME, SLAME ALI SENA		SKRIVNOST- NI KELIH SESTAVINA METINEGA OLJA				VRSTA KOKOŠI, PEGATKA; TUDI ŽENSKO IME							
STARO IME ZA CIGARE						TELESNO ŠIBAK ČLOVEK							
IME PEVKE SKUPINE KATALENA ZORNIKOVE					DEL OBRAZA	PISNO POTRDILO, ATESTAT	"BELI ŠPORT" DEL KLAVIRJA						OKROGEL MONGOLSKI ŠOTOR
VZGOJNI ŠOLSKI ZAVOD								ZEMELJSKI POL BEATLE MCCARTNEY					
USTALJENA OBLIKA ČESA, OBRAZEC, VZOREC									OKRAJŠAVA ZA RECEPT	ANGLEŠKI ROCKER (ADAM)	NATAŠA URBANC TRENJE		
PISANA PAPIGA S ČOPI- ČASTIM JEZIKOM					PRIPRAVA ZA LOČEVANJE PRIMESI ALIDA VALLI								
GLAVNA ZAGREBSKA ULICA						DRUŽBA, OBČESTVO							
SESTAVIL JOŽE PETELIN	NARISAL GALLUS	DUŠA UIMRLEGA PO VEROVA- NJU ST. SLOVANOV				LJUDSKI IZRAZ ZA KOŠ ZEMLJIŠČA, PARCELA			VINO- RODNA RASTLINA				

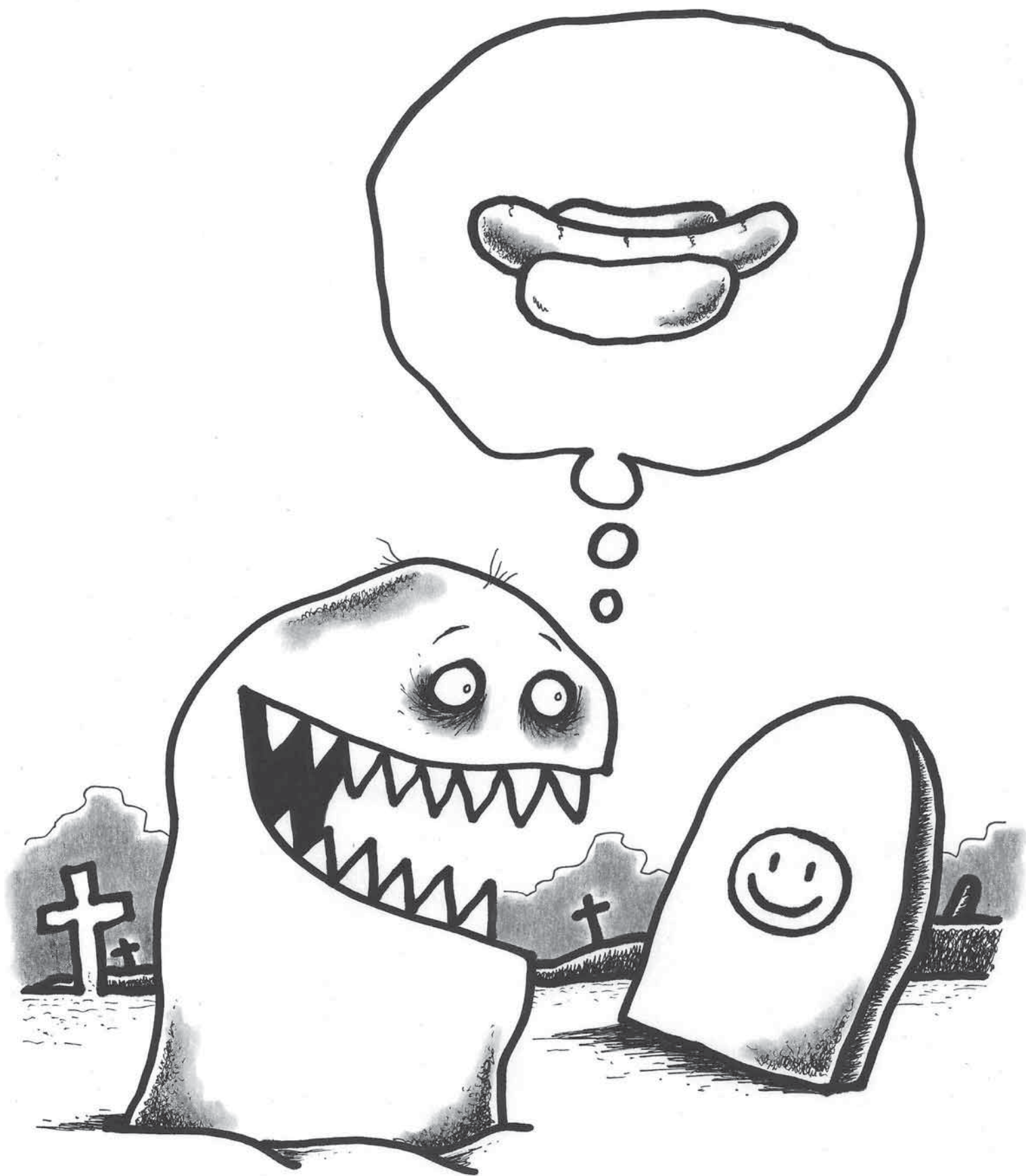
Sestavil: Jože Petelin

POZOR - NAGRADNA IGRA

Pravilno izpolnjeno križanko pošljite na naslov: Društvo Kralji ulice, Pražakova 6, 1000 Ljubljana - in se potegujte za zabavne nagrade: knjigo Franja Frančiča Meseno spoznanje, Tlakovanke (zbirka pesmi, aforizmov, šal, grafitov in nadglasov), stripovski zvezek Stripnik III, DVD-trojček, zgoščenko »Odpeti pesniki« - izbirate lahko med pesmimi Daneta Zajca, Srečka Kosovela in Nika Grafenauerja ter zgoščenko Ulični žvrgoljivosti Kraljev ulice.

Iskrene čestitke nagrajencem prejšnje pravilno rešene nagradne uganke, ki so: Damjan Novinc in Danila Žlender iz Ljubljane, Peter Jerič iz Velenja, Janez Stare in Jožica Vidovič iz Maribora, Tilka Strehar iz Beltincev in Milko Janežič iz Ivančne Gorice.

JÄNNE KÄRLSSON
www.svenskapache.se

SIRIOUS

Izgubil sem vse pomembne stvari. S tem mislim na normalno življenje in družino. Česa podobnega ne bi prenesel še enkrat.

